

BIBLIJA

ČETRDESET I OSMI TJEDAN ČITANJA

LISTOPAD - STUDENI 2017.	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
239. dan čitanja, ponedjeljak, 30. listopada	Jr 38-43	2 Tim 1-2
240. dan čitanja, utorak, 31. listopada	Jr 44-48	2 Tim 3-4
srijeda, 1. studenoga - SVI SVETI		
241. dan čitanja, četvrtak, 2. studenoga	Jr 49-50	Tit 1-3
242. dan čitanja, petak, 3. studenoga	Jr 51-52	Flm

48. tjedan, 239. dan čitanja, ponedjeljak, 30. listopada 2017.

Jr 38-43 2 Tim 1-2

Druga poslanica Timoteju

Stručnjaci su se podijelili oko autorstva Druge poslanice Timoteju. Većina smatra, da je autor sv. Pavao, kako i piše u početku ove poslanice: "Pavao, apostol Krista Isusa voljom Božjom, po obećanju života, života u Kristu Isusu (2 Tim 1,1)" [1]. Tako su smatrali i kršćani prvih stoljeća. Tek se u posljednjih 200 godina javljaju izraženije sumnje, da pastoralne poslanice nije napisao Pavao. Moguće je da ih je napisao anonimni kršćanin školovan u duhu Pavlova nauka. Međutim, dok Prva poslanica Timoteju i Poslanica Titu imaju dosta sličnosti. Druga poslanica Timoteju se razlikuje od njih po jeziku i idejama i sličnija je ostalim Pavlovim poslanicama, pogotovo onima koje je napisao u zatočeništvu.

U ovoj poslanici apostol Pavao poručuje Timoteju, da nema duha bojažljivosti i da se ne boji svjedočiti za Gospodina Isusa i njega apostola Pavla, "sužnja Kristova" (2 Tim 1,7-8). U prvom poglavlju potiče Timoteja na vjernost Evanđelju. Ističe smisao patnje kršćanskoga apostola:

"Stoga sve podnosim radi izabranih, da i oni postignu spasenje, spasenje u Kristu Isusu, zajedno s vječnom slavom. Vjerodostojna je riječ: Ako s njime umriješmo, s njime ćemo i živjeti. Ako ustrajemo, s njime ćemo i kraljevati (2 Tim 2,10-12)". Upozorava na lažne učitelje poput Himeneja i Fileta, koji su obmanjivali ljude i na opasnosti budućih vremena, kada će se mnogi ljudi suprotstavljati istini, činiti zlo i prepuštati se najrazličitijim strastima. O Pismu (Bibliji) piše, da je: "bogoduho, korisno je za poučavanje, uvjeravanje, popravljavanje, odgajanje u pravednosti, čovjek Božji bude vrstan, za svako dobro djelo podoban (2 Tim 2,16-17)".

Piše mu, da nastoji doći k njemu prije zime (2 Tim 4,21), osjeća da se bliži kraj njegovog zemaljskog života: "Jer ja se već prinosim za žrtvu ljevanicu, prispjelo je vrijeme moga odlaska. Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao. Stoga, pripravljen mi je vijenac pravednosti kojim će mi u onaj Dan uzvratiti Gospodin, pravedan sudac; ne samo meni, nego i svima koji s ljubavlju čekaju njegov pojavak (2 Tim 4,6-8)". Na kraju poslanice su završni pozdravi i želje.

Jeremija

IV. PATNJE PROROKA JEREMIJE

Jeremija u čatrnji-
Ebed-Melek zauzima se za nj

38 Šefatja, sin Matanov, i Gedalija, sin Pašurov, i Jukal, sin Šelemjin, i Pašhur, sin Malkijin, čuše tada za riječi što ih Jeremija kaza svemu narodu: ²"Ovako govori Jahve: 'Tko ostane u ovome gradu, poginut će od mača, gladi i kuge. A tko izađe pred Kaldejce, spasit će život - život će mu ostati kao plijen, ostat će živ.' ³Jer ovako govori Jahve: 'Ovaj će grad odista pasti u ruke vojsci kralja babilonskoga i ona će ga zauzeti!'"

⁴Tada dostojanstvenici rekoše kralju: "Ovoga čovjeka valja ubiti: on zaista obeshrabruje ratnike koji su još ostali u gradu i sav narod kad takve riječi pred njima govori. Pa taj čovjek ne traži dobrobit ovoga naroda, nego njegovu propast." ⁵A kralj Sidkija odgovori: "Eto, on je u vašim rukama, jer kralj ionako više nema nikakve vlasti nad vama." ⁶Tada pograbiše Jeremiju i baciše ga u čatrnju kraljevića Malkije, što je bila u tamničkom dvorištu, i oni ga spustiše na užetima. Ali u čatrnji ne bijaše vode, već samo glib, tako da Jeremija propade u glib.

⁷Ali Kušit Ebed-Melek, dvorjanin koji bijaše u kraljevskom dvoru, doču da su Jeremiju bacili u čatrnju dok je kralj upravo sjedio kod Benjaminovih vrata. ⁸Tada Ebed-Melek izađe iz kraljevskog dvora te ovako reče kralju: ⁹"Gospodaru, kralju moj, zlo čine ovi ljudi kad tako postupaju s prorokom Jeremijom: bacili su ga u čatrnju, gdje će od gladi umrijeti, jer nema kruha u gradu." ¹⁰Nato kralj zapovjedi Kušitu Ebed-Meleku: "Povedi trojicu ljudi te izvuci proroka Jeremiju iz čatrnje dok nije umro." ¹¹I Ebed-Melek povede ljude, uđe u kraljevski dvor, pod riznicu: uze ondje nešto iznošenih i poderanih dronjaka te ih na užetu spusti Jeremiji u čatrnju. ¹²Kušit Ebed-Melek reče Jeremiji: "Podmetni iznošene i poderane dronjke pod pazuha i pod užad." Jeremija učini tako. ¹³Tada na užetima izvukoše Jeremiju iz čatrnje. Otada Jeremija ostade u tamničkom dvorištu.

Posljednji razgovor sa Sidkijom

¹⁴Kralj Sidkija posla po proroka Jeremiju te ga pozva da dođe k njemu na treći ulaz što vodi u Dom Jahvin. Kralj reče Jeremiji: "Htio bih te nešto upitati, nemoj mi ni riječi zatajiti!" ¹⁵Jeremija

odgovori Sidkiji: "Ako ti kažem, nećeš li me pogubiti? Ako te pak posvjjetujem, nećeš me poslušati!" ¹⁶Tada se kralj Sidkija u tajnosti zakle Jeremiji ovim riječima: "Živoga mi Jahve, koji nam daje ovaj život, neću te pogubiti i neću te predati onima što ti rade o glavi." ¹⁷Jeremija, dakle, reče Sidkiji: "Ovako govori Jahve, Bog nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Ako izađeš pred vojskovođe kralja babilonskoga, spasit ćeš glavu i ovaj grad neće biti uništen požarom; živjet ćete ti i tvoj dom.' ¹⁸Ako pak ne izađeš pred vojskovođe kralja babilonskoga, ovaj će grad pasti u ruke Kaldejaca i oni će ga spaliti, a ti se nećeš spasiti iz ruku njihovih." ¹⁹A kralj Sidkija odgovori Jeremiji: "Bojim se Judejaca koji su prebjegli Kaldejcima: mogli bi mene predati njima da mi se izruguju." ²⁰Jeremija odvrati: "Oni to neće učiniti. Poslušaj glas Jahvin prema kojem sam ti govorio, bit će ti dobro i spasit ćeš život svoj." ²¹Ali ako ne htjedneš iz grada, evo riječi koju mi Jahve objavi: ²²Gle, sve žene koje su još ostale u dvoru kralja judejskoga bit će odvedene k vojskovođama kralja babilonskoga i govorit će:

Zaveli te, svladali te

vjerni prijatelji tvoji!

Kad ti noge u kal propadaju,

oni te napuštaju!"

²³Da, sve će žene tvoje i djecu tvoju odvesti Kaldejcima, a ni ti sam nećeš umaći rukama njihovim: dospjet ćeš u ruke kralju babilonskom, a grad će ovaj biti spaljen."

²⁴Sidkija reče Jeremiji: "Nitko živ ne smije o tome što saznati, inače ćeš umrijeti." ²⁵Ako, dakle, dostojanstvenici doznaju da sam s tobom razgovarao te dođu k tebi i kažu: 'Tâ očituj nam što kralj kaza tebi, a ti njemu; ne krij ništa pred nama, inače ćemo te ubiti', ²⁶odgovori im: 'Molio sam kralja da me više ne vrati u kuću Jonatanovu, da ondje ne umrem!'"

²⁷I doista, dođoše dostojanstvenici k Jeremiji te ga ispitivahu. Ali im on odgovori upravo onako kako mu kralj bijaše naredio. Tada ga se okaniše, jer se ništa nije pročulo o onom razgovoru.

²⁸Jeremiju, dakle, ostaviše u tamničkom dvorištu sve do dana kad neprijatelj zauze Jeruzalem.

Kad Jeruzalem zauzeše, on bijaše ondje.

Jeremija

IV. PATNJE PROROKA JEREMIJE

Jeremijina sudbina za osvojenja Jeruzalema

39 Devete godine kralja Sidkije, kralja judejskoga, desetoga mjeseca, Nabukodonozor, kralj babilonski, krenu sa svom vojskom na Jeruzalem te ga opsjede. ²Jedanaeste godine kralja Sidkije, četvrtoga mjeseca, dana devetoga u mjesecu, provališe u grad.

³Uđoše sve vojskovođe kralja babilonskoga te se smjestiše kod Srednjih vrata: Nergal Sar-Eser, knez Sin-Magira, vrhovni zapovjednik, Nebušasban, visoki dostojanstvenik, i sve druge vojskovođe kralja babilonskoga.

⁴Kad ih vidješe Sidkija, kralj judejski, i svi ratnici njegovi, dadoše se u bijeg na vrata između dva zida, noću iziđoše iz grada prema Kraljevu vrtu i krenuše k dolini Arabi. ⁵Ali ih čete kaldejske gonjahu i sustigoše Sidkiju u Poljanama jerihonskim. Uhvatiše ga, odvedoše u Riblu, u zemlju hamatsku, pred Nabukodonozora, kralja babilonskoga, koji mu izreče sud. ⁶I kralj babilonski dade u Ribli pred očima kralja Sidkije zaklati djecu njegovu. A dade kralj babilonski pogubiti i sve odličnike judejske. ⁷Sidkiji iskopa oči, stavi ga u okove da ga odvede u Babilon. ⁸Kaldejci zapališe kraljev dvor i kuće naroda i porušiše bedeme jeruzalemske. ⁹Ostatak pučanstva koje još ostade u gradu, izbjeglice što su mu se predale i sav ostali narod, izagna u Babilon Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže. ¹⁰A od siromašnoga puka koji nije ništa posjedovao, Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, ostavi neke u zemlji judejskoj i porazdijeli im vinograde i polja.

¹¹O Jeremiji Nabukodonozor, kralj babilonski, zapovjedi Nebuzaradanu, zapovjedniku tjelesne straže: "Uzmi ga i oko tvoje neka bdi nad njim. Ne čini mu nikakva zla, nego postupaj s njime kako on bude želio."

¹³Tada Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, Nebušazdan, visoki dostojanstvenik, Nergal Sar-Eser, vrhovni zapovjednik, i sve vojskovođe kralja babilonskoga ¹⁴poslaše ljude da izvedu Jeremiju iz tamničkoga dvorišta i pustiše ga na slobodu. I tako on osta među narodom.

Proroštvo o spasenju Ebed-Meleka

¹⁵Dok je Jeremija bio zatvoren u tamničkom dvorištu, dođe mu riječ Jahvina: ¹⁶"Idi i reci Kušitu Ebed-Meleku: Ovako govori Jahve nad Vojskama,

Bog Izraelov: 'Evo, učinit ću da se ispune moje riječi protiv ovoga grada, na nesreću, ne na spas njegov. I kad se u onaj dan na tvoje oči obistine, ¹⁷ja ću te u onaj dan spasiti - riječ je Jahvina - i nećeš biti predan u ruke ljudima pred kojima dršćeš, ¹⁸jer ja ću te pouzdano spasiti te nećeš od mača poginuti, nego ćeš dobiti život kao plijen, jer si se u me pouzdao' - riječ je Jahvina."

Još o sudbini Jeremije

40 Ovo je riječ koju Jahve uputi Jeremiji pošto ga Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, bijaše pustio iz Rame. Odvojio ga je kad je već, u lance okovan, bio među svim jeruzalemskim i judejskim izgnanicima koje vođahu u Babilon.

²Odvojivši ga, dakle, zapovjednik tjelesne straže reče mu: "Jahve, Bog tvoj, zaprijetio je nesrećom ovome mjestu. ³Izvršio je i učinio kako bijaše zaprijetio, jer ste grijeshili protiv Jahve i niste slušali glasa njegova. Zato vas je i snašlo ovo zlo. ⁴Evo, sada driješim okove s ruku tvojih. Ako ti je po volji da ideš sa mnom u Babilon, pođi sa mnom i oko će moje bdjeti nad tobom. Ako ti nije volja ići sa mnom u Babilon, ti ostani. Gle, sva je zemlja pred tobom: možeš ići kamo ti oko želi i gdje će ti biti dobro. ⁵Ako, dakle, hoćeš ostati, možeš poći Gedaliji, sinu Šafanova sina Ahikama, koga je kralj babilonski postavio nad gradovima judejskim, i ostati kod njega usred naroda, ili pak možeš ići kamo ti drago." Zatim mu zapovjednik tjelesne straže dade hrane i k tomu dar te ga otpusti. ⁶Tada se Jeremija otputi u Mispu, Gedaliji, sinu Ahikamovu, te osta kod njega među narodom koji je ostao u zemlji.

Namjesnik Gedalija

⁷Svi vojni zapovjednici i njihovi ljudi uokolo saznaše da je kralj babilonski postavio zemlji za namjesnika Ahikamova sina Gedaliju te mu povjerio muževe, žene i djecu i siromahe koji još ne bijahu odvedeni u babilonsko sužanjstvo. ⁸I dođoše pred Gedaliju u Mispu: Netanijin sin Jišmael, Kareahov sin Johanan; Tanhumetov sin Seraja, Zatim sinovi Efaja Netofljanina, Makatijev sin Jaazanija - oni i njihovi ljudi. ⁹Gedalija, sin Šafanova sina Ahikama, zakle se njima i njihovim ljudima i reče: "Ne bojte se služiti Kaldejcima, ostanite u zemlji, budite odani babilonskom kralju i bit će vam

Jeremija

IV. PATNJE PROROKA JEREMIJE

dobro. ¹⁰A ja ću, evo, ostati u Mispi na službu Kaldejcima koji dolaze k nama. Vi pak potrgajte grožđe, poberite voće i masline, pohranite u sudove i ostanite u gradovima što ih zaposjedoste."

¹¹I svi Judejci što se zatekoše u Moabu, kod sinova Amonovih, i u Edomu, po svim zemljama, saznadoše da je kralj babilonski ostavio ostatak u Judeji i da je postavio nad njim Gedaliju, sina Šafanova sina Ahikama. ¹²I onda se vratiše svi Judejci iz svih mjesta kamo ih bijahu raspršili, vratiše se u zemlju judejsku Gedaliji u Mispu te nabraše veoma mnogo grožđa i drugoga voća.

¹³A Johanan, sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici pođoše Gedaliji u Mispu ¹⁴te mu rekoše: "A znaš li ti da je amonski kralj Baalis poslao Jišmaela, sina Netanijina, da te ubije?" Ali im Gedalija, sin Ahikamov, ne povjerova. ¹⁵Tada reče Johanan, sin Kareahov, potajno Gedaliji u Mispi: "Idem da ubijem Jišmaela, sina Netanijina, tako da nitko neće doznati. Zašto da on tebe ubije i da se opet rasprše svi Judejci što se oko tebe skupiše? I zašto da propadne ostatak Judejaca?" ¹⁶Ali Gedalija, sin Ahikamov, uzvratu Johananu, sinu Kareahovu: "Nemoj toga raditi! Jer je laž što govoriš o Jišmaelu."

41 Ali u sedmom mjesecu dođe Jišmael, sin Elišamina sina Netanije, roda kraljevskoga, sa deset ljudi i potraži Gedaliju, sina Ahikamova, u Mispi. I dok su se ondje, u Mispi, zajedno gostili, ²diže se Jišmael, sin Netanijin, sa svojom desetoricom i mačem smakoše Gedaliju, sina Ahikamova. I tako ubi čovjeka koga kralj babilonski bijaše postavio nad zemljom. ³A i sve Judejce koji bijahu s njim u Mispi, i Kaldejce, vojnike što se tu nađoše - Jišmael dade pogubiti.

⁴Sutradan, pošto Gedalija bi ubijen, dok još nitko nije znao što se zbilo, ⁵dođoše ljudi iz Šekema, Šila i Samarije, njih osamdeset, obrijane brade, poderanih haljina i s urezima po tijelu, noseći u rukama prinose i tamjan da ih prinesu u Domu Jahvinu. ⁶Jišmael, sin Netanijin, iziđe im iz Mispe u susret, dok su oni, plačujući, išli svojim putem. Kad ih stiže, reče im: "Dođite Gedaliji, sinu Ahikamovu!" ⁷A kad stigoše usred grada, Jišmael, sin Netanijin, i njegovi ljudi poklaše ih i baciše u čatrnju. ⁸A među njima bijaše deset ljudi koji rekoše Jišmaelu: "Nemoj nas ubiti, jer imamo u poljima zakopanih zaliha pšenice, ječma, ulja i meda." On tada odusta i ne ubi ih s braćom njihovom. ⁹A čatrnja u koju je

Jišmael pobacao sva tjelesa pobijenih ljudi, velika čatrnja, bijaše ona ista koju je kralj Asa načinio protiv Baše, kralja izraelskoga. I sad ju je Jišmael, sin Netanijin, napunio pobijenim ljudima. ¹⁰Tada Jišmael odvede ostatak naroda iz Mispe, zajedno s kćerima kraljevim koje je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, povjerio Gedaliji, sinu Ahikamovu: u cik zore krenu Jišmael, sin Netanijin, i zaputi se da prijeđe u zemlju Amonovih sinova.

¹¹Ali kad Johanan, sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici koji bijahu s njim saznadoše za sva zlodjela što ih Jišmael, sin Netanijin, bijaše počinio, ¹²uzeše sve svoje vojnike te krenuše u boj na Jišmaela, sina Netanijina. Nađoše ga uz veliku vodu u Gibeonu. ¹³Čim oni ljudi što bijahu kod Jišmaela ugledaše Johanana, sina Kareahova, i sve vojne zapovjednike koji bijahu s njime, obradovaše se, ¹⁴i sav narod što ga je Jišmael odveo iz Mispe okrenu se i potrča Johananu, sinu Kareahovu. ¹⁵Ali Jišmael, sin Netanijin, s osam ljudi, pobježe od Johanana i ode k sinovima Amonovim. ¹⁶Tada Johanan, sin Kareahov, i svi vojni zapovjednici koji bijahu s njim uzeše sav preostali narod što ga Jišmael, sin Netanijin, pošto ubi Gedaliju, sina Ahikamova, bijaše doveo iz Mispe: muškarce, žene i djecu i dvorjane koje dovede iz Gibeona. ¹⁷Krenuše, a kod Svrtišta Kimhama, koje je kraj Betlehema, oni se odmarahu da bi mogli nastaviti put i stići u Egipat, ¹⁸što dalje od Kaldejaca, kojih se bojahu: jer je Jišmael, sin Netanijin, ubio Gedaliju, sina Ahikamova, koga kralj babilonski bijaše postavio za namjesnika u zemlji.

Bijeg u Egipat

42 Nato svi vojni zapovjednici, osobito Johanan, sin Kareahov, i Azarja, sin Hošajin, i sav narod, malo i veliko, pristupiše ²i rekoše proroku Jeremiji: "Pomno počuj molbu našu! Zagovaraj nas pred Jahvom, Bogom svojim, za sav ovaj ostatak, jer nas, kako i sam vidiš, ostade još samo malo od velikoga broja koliko nas je nekoć bilo. ³Neka nam Jahve, Bog tvoj, objavi kuda da krenemo i što valja da činimo." ⁴Prorok im Jeremija odgovori: "Pristajem. Pomolit ću se, kao što rekoste, Jahvi, Bogu vašemu, i javit ću vam sve što on odgovori, ni riječi vam neću zatajiti." ⁵Oni pak rekoše Jeremiji: "Neka Jahve bude istinit i vjerodostojan svjedok protiv nas ako ne postupimo sasvim po riječima koje će nam Jahve, Bog tvoj, po

Jeremija

IV. PATNJE PROROKA JEREMIJE

tebi objaviti. ⁶Bio povoljan ili nepovoljan glas Jahve, Boga našega, komu te šaljem, mi ćemo ga slušati da nam dobro bude što poslušasmo glas Jahve, Boga svojega."

⁷Poslije deset dana dođe riječ Jahvina Jeremiji. ⁸Tada on pozva Johanana, sina Kareahova, sve vojne zapovjednike koji bijahu s njim i sav narod, malo i veliko, ⁹te im reče:

"Ovako govori Jahve, Bog Izraelov, kojemu ste me poslali da izlijem preda nj molbu vašu: ¹⁰Ako budete mirno živjeli u zemlji ovoj, podići ću vas i neću vas više razoriti; posadit ću vas, a ne iskorijeniti. Jer se kajem za zlo koje sam vam nanio.

¹¹Ne bojte se kralja babilonskoga od koga strahujete. Ne bojte ga se - riječ je Jahvina - jer ja sam s vama da vas spasim i izbavim iz ruku njegovih. ¹²I ja ću vam pribaviti milost da vam se smiluje i pusti vas da u zemlji svojoj živite.' ¹³Ako pak kažete: 'Nećemo ostati u ovoj zemlji', ne pokoravajući se glasu Jahve, Boga svoga, ¹⁴ako kažete: 'Ne, u Egipat idemo, rata više da ne vidimo, glasa bojnog roga više da ne čujemo, da ne moramo biti više gladni kruha; da, onamo idemo', ¹⁵onda čujte riječ Jahvinu, vi koji ste Ostatak Judeje: Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Ako ste odlučili krenuti u Egipat da ondje živite, ¹⁶mač kojega se plašite u zemlji će vas egipatskoj dostići; glad od koje strahujete, u Egiptu će vam biti za petama: i ondje ćete umrijeti!' ¹⁷I svi oni koji odluče da odu u Egipat i da se ondje nasele, poginut će od mača, gladi i kuge: nitko živ neće umaći nesreći koju ću na njih svaliti.' ¹⁸Jer ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Kao što se srdžba moja i bijes moj oboriše na Jeruzalemce, tako će se gnjev moj izliti i na vas ako pođete u Egipat: postat ćete prokletstvo, užas, kletva i poruga, a ovoga mjesta nikad više nećete ugledati.'

¹⁹Vama, koji ste Ostatak Judeje, Jahve poručuje da ne idete u Egipat. Dobro znajte da sam danas bio svjedok protiv vas. ²⁰Jer sami sebe obmanjujete. Tâ vi ste me poslali k Jahvi, Bogu svome rekavši: 'Zagovaraj nas pred Jahvom, Bogom našim, i saopći nam sve što ti on objavi, i mi ćemo to učiniti.' ²¹A danas sam vam objavio, ali vi ne slušate više glasa Jahve, Boga svojega, koji me k vama posla. ²²Znajte, dakle, dobro: od mača, gladi i kuge poginut ćete na mjestu kamo hoćete da odete da se ondje naselite."

43 Kad je Jeremija svemu narodu kazao sve riječi Jahve, Boga njihova, sve one riječi radi kojih ga je Jahve, Bog njihov, k njima poslao, ²Azarja, sin Hošajin, i Johanana, sin Kareahov, i svi oni drski ljudi odgovoriše Jeremiji: "Laži nam govoriš. Nije te poslao Jahve da nam govoriš: 'Ne idite u Egipat da se ondje nastanite', ³nego Baruh, sin Nerijin, podgovori te da nas predaš u ruke Kaldejcima koji će nas pogubiti ili odvesti u sužanjstvo babilonsko!"

⁴I Johanana, sin Kareahov, i svi zapovjednici i sav narod ne poslušашe glasa Jahvina da ostanu u zemlji judejskoj. ⁵Nego Johanana, sin Kareahov, i vojni zapovjednici povedoše sav ostatak Judin, one što se vratiše iz zemalja kamo bijahu izagnani, da se nastane u zemlji judejskoj: ⁶muževe, žene i djecu i sve kraljevske kćeri i sve ljude koje je Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, ostavio kod Gedalije, sina Šafanova sina Ahikama, pa i proroka Jeremiju, i Baruha, sina Nerijina, ⁷te se oni iseliše u Egipat, jer ne slušahu glasa Jahvina. I tako dođoše u Tafnis.

Jeremijino proročanstvo o upadu Nabukodonozora u Egipat

⁸U Tafnisu dođe riječ Jahvina Jeremiji: ⁹"Uzmi u ruke velikoga kamenja i ugradi ga, pred svim Judejcima, meljtom u pločnik što je pred ulazom u faraonov dvor. ¹⁰I reci im: Ovako govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov: 'Evo šaljem po slugu svojega Nabukodonozora, kralja babilonskoga. On će postaviti prijestolje na ovo kamenje što sam ga ugradio i nad njim će razapeti svoju nebnicu. ¹¹Da, doći će i udarit će na zemlju egipatsku:

Tko je za smrt, u smrt!

Tko za izgnanstvo, u izgnanstvo!

Tko za mač, pod mač!

¹²On će vatrom sažeći hramove bogova egipatskih, spalit će i izagnati bogove, očistit će zemlju egipatsku kao što pastir svoj plašt otrijebi od buha. I onda će, nesmetan, odavde otići. ¹³Porazbijat će spomenike hrama Sunca koji je u Heliopolu, a hramove bogova egipatskih ognjem će spaliti."

Druga poslanica Timoteju

NASLOV I POZDRAV

1 Pavao, apostol Krista Isusa voljom Božjom, po obećanju života, života u Kristu Isusu, ²Timoteju, ljubljenom sinu: milost, milosrđe i mir od Boga Oca i Krista Isusa, Gospodina našega.

Zahvala Bogu

³Zahvalan sam Bogu, kojemu onamo od predaka čiste savjesti služim, dok te se neprestano spominjem u svojim molitvama noć i dan. ⁴Sjetim se tvojih suza i zaželim vidjeti te da se napunim radosti ⁵imajući na pameti neprijetvornu vjeru koja je u tebi - onu vjeru koja je najprije prebivala u tvojoj baki Loidi i tvojoj majci Euniki, a uvjeren sam, i u tebi.

1. PAVAO POTIČE TIMOTEJA NA VJERNOST EVANĐELJU

Milosti koje je Timotej primio

⁶Poradi toga podsjećam te: raspiruj milosni dar Božji koji je u tebi po polaganju mojih ruku. ⁷Jer nije nam Bog dao duha bojažljivosti, nego snage, ljubavi i razbora. ⁸Ne stidi se stoga svjedočanstva za Gospodina našega, ni mene, sužnja njegovu. Nego zlopati se zajedno sa mnom za evanđelje, po snazi Boga ⁹koji nas je spasio i pozvao pozivom svetim - ne po našim djelima, nego po svojem naumu i milosti koja nam je dana u Kristu Isusu prije vremena vjekovječnih, ¹⁰a očitovana je sada pojavkom Spasitelja našega Krista Isusa, koji obeskrjepi smrt i učini da zasja život i neraspadljivost - po evanđelju ¹¹za koje sam ja postavljen propovjednikom, apostolom i učiteljem.

¹²Poradi toga i ovo trpim, ali se ne stidim jer znam komu sam povjerovao i uvjeren sam da je on moćan poklad moj sačuvati za onaj Dan.

¹³Uzorom neka ti budu zdrave riječi koje si od mene čuo u vjeri i ljubavi u Kristu Isusu. ¹⁴Lijepi poklad čuvaj po Duhu Svetom koji prebiva u nama.

¹⁵Napustiše me, to znaš, svi u Aziji, među

njima i Figel i Hermogen. ¹⁶Neka Gospodin milosrđem podari Oneziforov dom jer me često osvježivao i nije se stidio mojih okova, ¹⁷nego kad je bio u Rimu, brižljivo me potražio i našao. ¹⁸Dao mu Gospodin naći milosrđe u Gospodina u onaj Dan! A koliko je usluga u Efezu iskazao, to ti najbolje znaš.

Smisao patnja kršćanskog apostola

2 Ti se dakle, dijete moje, jačaj milošću u Kristu Isusu ²ⁱ što si od mene po mnogim svjedocima čuo, to predaj vjernim ljudima koji će biti podobni i druge poučiti. ³S njima se zlopati kao dobar vojnik Krista Isusa. ⁴Tko vojuje, ne zapeće se u svagdanje poslove kako bi se vojskovođi svidio. ⁵I natječe li se tko, ne ovjenčava se ako se zakonito ne natječe. ⁶Ratar koji se trudi treba da prvi primi od uroda. ⁷Shvati što govorim! Ta dat će ti Gospodin razum u svemu.

⁸Spominji se Isusa Krista, uskrsla od mrtvih, od potomstva Davidova - po mojem evanđelju. ⁹Za nj se ja zlopatim sve do okova, kao zločinac. Ali riječ Božja nije okovana! ¹⁰Stoga sve podnosim radi izabranih, da i oni postignu spasenje, spasenje u Kristu Isusu, zajedno s vječnom slavom.

¹¹Vjerodostojna je riječ:

Ako s njime umrijesmo,
s njime ćemo i živjeti.

¹²Ako ustrajemo,
s njime ćemo i kraljevati.

Ako ga zaniječemo,
i on će zanijekati nas.

¹³Ako ne budemo vjerni,
on vjeran ostaje.

Ta ne može sebe zanijekati!

2. PROTIV OPASNOSTI

Sadašnji krivi učitelji

¹⁴Na to podsjećaj zaklinjući pred Bogom neka ne bude rječoborstva: ničemu ne koristi, a na propast je onima koji slušaju. ¹⁵Uznastoj da kao prokušan staneš pred Boga kao radnik koji se nema čega stidjeti, koji ispravno reže riječ istine. ¹⁶Svjetovnih se pak praznorječja kloni: sve će više provaljivati prema

Druga poslanica Timoteju

bezbožnosti ¹⁷i riječ će njihova kao rak-rana izgrizati. Od njih su Himenej i Filet, ¹⁸koji zastraniše od istine tvrdeći da je uskrsnuće već bilo te nekima prevraćaju vjeru.

¹⁹Ipak čvrsti temelj Božji stoji - pod ovim je pečatom: Poznaje Gospodin one koji su njegovi i neka se kloni zloće tko god imenuje ime Gospodnje.

²⁰Pa u velikoj kući ima posuda ne samo zlatnih i srebrnih, nego i drvenih i glinenih; i jedne su časne, druge pak nečasne. ²¹Očisti li se dakle tko od toga, bit će posuda časna, posvećena, korisna Gospodaru, za svako dobro djelo prikladna.

²²A mladenačkih se strastvenosti kloni! Teži za pravednošću, vjerom, ljubavlju, mirom sa svima koji iz čista srca prizivlju Gospodina.

²³Lude pak i neobuzdane raspre odbijaj znajući da rađaju svađama. ²⁴A sluga Gospodnji treba da se ne svađa, nego da bude nježan prema svima, sposoban poučavati, zlo podnositi, ²⁵da s blagošću preodgaja protivnike, ne bi li ih Bog podario obraćenjem te spoznaju istinu ²⁶i ponovno budu trijezni izvan zamke đavla koji ih drži robljem svoje volje.

Nabukodonosor II.

Nabukodonosor II. (akadski *Nabû-kudurri-ušur*, 630. - 561. pr. Kr.) je bio najveći vladar Novobabilonskog Carstva. Karijeru je započeo kao vojni časnik, a na prijestolje je došao 605. pr. Kr. nakon smrti svog oca Nabopolasara. Nabukodonosor II. je pokrenuo pohod na Judeju, osvojio Jeruzalem, te poslao Židove u egzil. Poznat je i po gradnji Semiramidinih visećih vrtova u Babilonu koje je dao izgraditi za svoju ženu Amitis od Medije koja je čeznula za svojom domovinom Medijom (Iran), te koji spadaju u sedam svjetskih čuda. U svoje vrijeme bio je poznat i kao Nabukodonosor Veliki, iako je kasnije među kršćanima i Židovima stekao negativnu reputaciju zbog babilonskog ropstva. U 20. stoljeću arapski odnosno irački nacionalisti su ga prigrlili kao svog heroja.

Nabukodonosor II. je bio drugi sin Nabopolasara, babilonskog kralja koji je Babiloniju oslobodio od asirskog ropstva, a 612. pr. Kr. uništio Novoasirsko Carstvo u savezu s medijskim kraljem Kijaksarom. Kako bi se taj savez učvrstio, Nabukodonosor II. se oženio za medijsku princezu Amitis od Medije.

Pečat u oku Mardukovog kipa u Babilonu, koji se često tumači kao prikaz Nabukodonosora II.

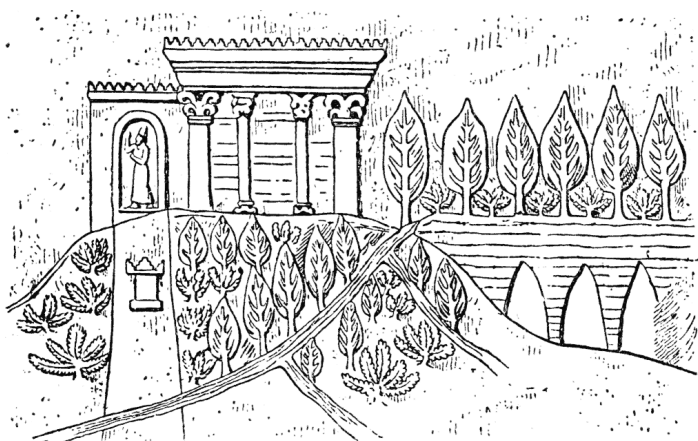
Nestanak Novoasirskog Carstva stvorio je politički vakuum koga je pokušao ispuniti Egipat na čelu s faraonom Nekom II., zbog čega je Nabopolasar bio prisiljen voditi borbe promjenljivog ishoda u Siriji, da bi na kraju zapovjedništvo nad vojskom prepustio svom sinu Nabukodonosoru II. On je 605. pr. Kr. izvojevao odlučujuću pobjedu nad Egipćanima u bitci kod Karkemiša nakon čega je uspostavljena babilonska vlast nad Levantom. Iste je godine Nabopolasar umro, a Nabukodonosor II. postao novi babilonski kralj.

48. tjedan,
240. dan čitanja, utorak, 31. listopada
2017.

Jr 44-48
2 Tim 3-4

Prve godine vladavine Nabukodonosor II. proveo je u uspješnim pohodima protiv Skita i Kimerijaca. S obzirom da mu je brak s medijskom princezom osigurao savezništvo s moćnim susjedom na istoku, Nabukodonosor se uglavnom mogao orijentirati na prijetnje sa zapada. Godine 601. pr. Kr. propao je njegov pokušaj osvajanja Egipta, zbog čega je 597. pr. Kr. morao ugušiti pobunu u Judeji, odnosno opsjesti i osvojiti Jeruzalem[1]. Isti se grad ponovno pobunio deset godina kasnije, nakon čega je Nabukodonosor razorio grad i njegove stanovnike odveo u babilonsko ropstvo.

Kasniji pokušaji egipatskih faraona da iskoriste babilonsku slabost nisu imali uspjeha. Nabukodonosor se tako umjesto ratovima mogao prepustiti građevinskim projektima. Uz Viseće vrtove je sagradio i obnovio niz hramova u Babilonu, podigao obrambeni Medijski zid i luke u Perzijskom zaljevu.

Asirski prikaz Semiramidinih visećih vrtova

Godine 567. pr. Kr. pokrenuo je posljednji pohod na Egipat, koji je završio neuspjehom. Babilonska tradicija tvrdi da je nakon toga pao u melankoliju i počeo proricati propast svog carstva. Nabukodonosor II. je važan lik u Bibliji, odnosno u knjizi o Danielu[2].

Jeremija

IV. PATNJE PROROKA JEREMIJE

Judejci i "Kraljica neba"

44 Riječ koja se javi Jeremiji za sve Judejce što življahu u zemlji egipatskoj, što življahu u Migdolu, u Tafnisu, u Memfisu i u zemlji Patrosu. ²Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: "I sami vidjeste svu nesreću koju sam svalio na Jeruzalem i na sve gradove judejske: evo danas su to gomile ruševina, a u njima nitko više ne živi, ³zbog nedjela njihovih što ih učiniše da bi mene vrijeđali, polazeći drugim bogovima kojih nisu poznavali ni oni, ni vi, ni oci vaši, da im kade i da im služe. ⁴A ja sam vam jednako slao svoje sluge proroke da vam kažu: 'Ne činite tih gnusoba koje su mi ogavne!' ⁵Ali me oni nisu slušali, niti su uho svoje priklonili da se okane zloće svoje i prestanu kaditi tuđim bogovima. ⁶Zato se izli gnjev moj i srdžba moja i rasplamtje se u gradovima judejskim i po ulicama jeruzalemskim, te se pretvoriše u pustoš i razvaline, kao što su danas.

⁷Zašto sami svaljujete na se tako golemu nesreću" - govori Jahve, Bog nad Vojskama, Bog Izraelov - "te sami do korijena istrebljujete iz Judeje sve muško i žensko, djecu i dojenčad, te vam ni ostatka ostati neće, ⁸jer me vrijeđate djelima ruku svojih, kadeći tuđim bogovima u zemlji egipatskoj, u koju ste došli prebivati, a bit ćete iskorijenjeni i postat ćete kletva i ruglo među svim narodima na zemlji? ⁹Jeste li zaboravili bezakonja otaca svojih, bezakonja kraljeva judejskih, bezakonja knezova svojih i žena njihovih i bezakonja svoja, bezakonja žena svojih, počinjena u zemlji judejskoj i po ulicama jeruzalemskim? ¹⁰Do dana današnjega nisu se pokajali, nisu se bojali, nisu živjeli po Zakonu mojemu ni po odredbama mojim, koje dadoh vama i ocima vašim."

¹¹Zato ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: "Evo, okrećem svoje lice vama, na nesreću vašu, da zatrem svu zemlju judejsku. ¹²Odnijet ću ostatak Judeje koji je odlučio da ide u zemlju egipatsku da se ondje stani; svi će izginuti u zemlji egipatskoj, past će od mača, od gladi će pogibati, poginut će svi, malo i veliko, pomrijet će od mača i gladi, i bit će prokletstvo, užas, kletva i poruga. ¹³Kaznit ću sve koji budu u zemlji egipatskoj, kao što sam kaznio Jeruzalem: mačem, glađu i kugom. ¹⁴A od ostatka Judeje koji je došao da se stani u Egiptu, nitko neće uteći ni

preživjeti da bi se mogao vratiti u zemlju judejsku za kojom im duše čeznu, da se u nju vrate i ondje nastane. Jer se nitko neće vratiti, osim izbjeglica."

¹⁵I tada svi muškarcima koji su znali da im žene kade tuđim bogovima, i sve nazočne žene, u velikom mnoštvu, i sav narod što življaše u zemlji egipatskoj i u Patrosu odgovoriše Jeremiji: ¹⁶"Riječi koje si u ime Jahvino nama objavio mi ne slušamo; ¹⁷naprotiv, i dalje ćemo se držati zadane riječi: kaditi ćemo nebeskoj kraljici i lijevati ljevanice, kao što smo i mi i oci naši, naši kraljevi i knezovi činili u gradovima judejskim i po ulicama jeruzalemskim: tada imadosmo kruha izobila, bijasmo sretni i ne trpjesmo nikakvih nesreća. ¹⁸Ali otkako prestadosmo kaditi nebeskoj kraljici i lijevati joj ljevanice, u svemu smo oskudijevali i od mača i gladi pogibali."

¹⁹A žene rekoše: "Kad kadimo kraljici nebeskoj i lijevamo joj ljevanice, zar joj bez znanja svojih muževa pečemo kolače u obliku lika njezina i lijevamo ljevanice?"

²⁰Tada Jeremija svemu narodu, muškarcima i ženama, i svim ljudima koji su mu tako govorili reče: ²¹"Nije li se Jahve spomenuo i nije li ga u srce dirnuo tamjan što ste ga palili po ulicama jeruzalemskim, vi i oci vaši, vaši kraljevi, knezovi i puk zemaljski? ²²Jahve više nije mogao podnositi zlodjela vaših i gnusoba koje počiniste, i zato se zemlja vaša pretvorila u pustoš i ruševine, u prokletstvo, bez stanovnika, kao što je i danas.

²³Zbog toga što ste, prinoseći tamjan, zgriješili Jahvi, što Jahvina glasa ne slušaste i Jahvina se Zakona i njegovih se naredaba i svjedočanstava ne držaste, snađe vas ova nevolja, kakva je danas."

²⁴Zatim reče Jeremija svemu narodu, osobito ženama: "Čujte riječ Jahvinu, svi Judejci koji ste u zemlji egipatskoj: ²⁵Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: 'Vi žene, ono što vaša usta obećaju, to vaše ruke moraju i izvršiti. Rekoste: 'Mi ćemo se tvrdo držati zavjeta što ih učinismo: kaditi kraljici nebeskoj i lijevati joj ljevanice.' Držite se samo svojih zavjeta i lijevajte revno ljevanice! ²⁶Ali čujte zato riječ Jahvinu, svi vi Judejci nastanjeni u zemlji egipatskoj! Evo, zaklinjem se velikim imenom svojim,' govori Jahve. 'U svoj zemlji egipatskoj nijedna usta judejska neće više izustiti mojega imena; nitko neće reći: 'Živoga mi Jahve!' ²⁷Evo, bdim nad njima, na nesreću, a ne na dobro njihovo: svi ljudi

Jeremija

IV. PATNJE PROROKA JEREMIJE

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

judejski što su u zemlji egipatskoj poginut će od mača i gladi do potpunog istrebljenja. ²⁸I bit će malo onih koji će izbjeći maču i vratiti se iz egipatske zemlje u zemlju judejsku. Onda će sav ostatak judejski, svi koji dođoše u zemlju egipatsku da ondje žive, spoznati čija riječ vrijedi, moja ili njihova.

²⁹A ovo neka vam bude znamenje - riječ je Jahvina - da ću vas kazniti na ovome mjestu, da biste znali da će se vama na nesreću ispuniti prijetnje moje protiv vas.' ³⁰Ovako govori Jahve: 'Gle, predat ću faraona Hofru, kralja egipatskoga, u ruke njegovim neprijateljima i u ruke onih koji mu rade o glavi, baš kao što sam Sidkiju, kralja Judejskoga, predao u ruke Nabukodonozora, kralja babilonskoga, neprijatelja njegova, koji mu je radio o glavi.'"

Riječ utjehe Baruhu

45 Riječ koju uputi Jeremija proroku Baruhu, sinu Nerijinu, dok je on te riječi iz usta Jeremijinih pisao u knjigu, četvrte godine Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga: ²Ovako govori Jahve, Bog Izraelov, za tebe, Baruše: ³"Jer si rekao: 'Jao meni jer mi Jahve dodaje nevolju na nevolju. Sustadoh uzdišući i ne mogu naći mira!' ⁴Ovako govori Jahve: 'Evo, što sam sagradio, porušit ću, što sam zasadio, iščupat ću - po svojoj zemlji! ⁵A ti tražiš za se čudesa! Ne traži toga! Jer, gle, svalit ću zlo na sve živo - riječ je Jahvina. A tebi ću kao plijen pokloniti život tvoj na svim mjestima kamo dođeš.'"

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

2. ODLOMCI IZ PROROČANSTAVA

Proročanstvo protiv Egipta
Poraz kod Karkemiša

46 Riječ koju Jahve uputi proroku Jeremiji protiv naroda.

²Još o Egiptu.

Protiv vojske faraona Neka, kralja egipatskoga, što bijaše kod rijeke Eufрата, u Karkemišu, i kralj Nabukodonozor ga potuče, četvrte godine Jojakima, sina Jošijina, kralja judejskoga.

³Pripremite štitove i oklope!

Naprijed, u boj!

⁴Upregnite konje!

Na kola, vozači!

Postavite se pod kacigama!

Naperite koplja!

Navucite oklope!

⁵Što vidim?

Zaprepašteni, uzmiču?

Junaci njihovi, poraženi, u bijeg udariše glavom bez obzira!

Užas odasvud - riječ je Jahvina.

⁶Ni najbrži ne umače,

ni najhrabriji ne uteče!

Na sjeveru, na obali Eufрата,

posrcu i padaju.

⁷Tko se to diže poput Nila,

čije vode šume, k'o brzaci nabujaše?

⁸To Egipat se diže poput Nila,

k'o brzaci vode mu nabujaše.

I govori: dići ću se, poplaviti zemlju, opustošiti gradove i pučanstvo!

⁹Konji, naprijed!

Poletite, kola bojna!

Navalite, ratnici!

Kušiti, Putijci, štitom zaštićeni,

i Ludijci, što lukom strijeljate!

¹⁰Ovo je dan Jahve nad Vojskama -

dan osvete da se dušmanima

svojim osveti:

mač će se nažderati, nasititi,

glad utoliti krvlju njihovom!

Jer Gospod, Jahve nad Vojskama,

ima žrtveno klanje

u sjevernoj zemlji uz obalu Eufрата.

¹¹Popni se na Gilead, balzama potraži,

djevice, kćeri egipatska!

Uzalud lijekovi mnogi:

nema tebi ozdravljenja!

¹²Narodi čuše za tvoju sramotu,

vapaji tvoji napuniše zemlju.

Jer se junak o junaka spotiče

i obojica padaju.

Pohod na Egipat

¹³Riječ koju Jahve uputi proroku Jeremiji kad Nabukodonozor, kralj babilonski, dođe da udari na zemlju egipatsku.

¹⁴Navijestite Egiptu,

Jeremija

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

objavite u Migdolu, obznanite u Memfisu:
 "Svrstaj se! Spremi se!
 Jer mač već ždere sve oko tebe!
¹⁵Što? Zar Apis pobježe?
 Tvoj se Bik ne odhrva?"
 Da, Jahve ga obori!
¹⁶On učini te mnogi posrnuše,
 popadaše jedan na drugoga.
 I gle, govore:
 "Na noge! Vratimo se svom narodu,
 rodnoj grudi svojoj,
 pred mačem koljačkim!"
¹⁷Faraonu, kralju egipatskom, ime nadjenite:
 "Graja što pravi čas promaši."
¹⁸"Tako, života mi moga" - govori Kralj,
 komu je ime Jahve nad Vojskama -
 "ono će doći kao Tabor posred gora,
 kao Karmel iznad mora.
¹⁹Spremi izgnanički zavežljaj,
 udomljena kćeri egipatska,
 jer Memfis će biti u pustoš pretvoren,
 poharan i nenastanjen.
²⁰Egipat bijaše lijepa junica,
 ali ide, ide na nju obad sa Sjevera.
²¹A i plaćenici egipatski
 što k'o gojna telad usred nje življahu,
 i oni se okrenuše, u bijeg udariše,
 ne mogu se odhrvati
 jer ih stiže Dan propasti,
 dođe vrijeme da se kazne.
²²Slušaj! K'o da zmija sikće,
 sa svom silom dolaze,
 sjekirama na nju navaljuju,
 baš k'o drvosječe.
²³Posjeći će šumu - riječ je Jahvina -
 iako je neprohodna.
 Više ih je nego skakavaca,
 broja njima nema.
²⁴Osramoćena je zemlja egipatska,
 predana je narodu Sjevera."
²⁵Govori Jahve nad Vojskama, kralj Izraelov:
 "Evo, kaznit ću Amona Tebskoga, faraona i
 Egipat, i sve njegove bogove, kraljeve, faraona i
 sve koji se u nj uzdaju. ²⁶Predat ću ih u ruke onima
 što im rade o glavi, u ruke Nabukodonozora, kralja
 babilonskoga, i u ruke slugu njegovih. A poslije će
 Egipat biti opet naseljen, kao u stara vremena" -
 riječ je Jahvina.
²⁷"Ne boj se, Jakove, slugo moja,

ne plaši se, Izraele!
 Jer, evo, spasit ću te izdaleka
 i potomstvo tvoje iz zemlje izgnanstva.
 Jakov će se opet smiriti, spokojno će živjet'
 i nitko ga neće plašiti.
²⁸Ne boj se, Jakove, slugo moja
 - riječ je Jahvina - jer ja sam s tobom.
 Zatrt ću narode
 među koje te prognah,
 a tebe neću sasvim uništiti:
 ali ću te kaznit' po pravici,
 ne smijem te pustit' nekažnjena."

Proročanstvo protiv Filistejaca

47 Riječ koju Jahve uputi proroku Jeremiji
 o Filistejcima prije nego što faraon
 osvoji Gazu. ²Ovako reče Jahve:
 "Evo, vode se dižu sa Sjevera
 i kao nabujali brzaci
 poplavljuju zemlju i sve što je na njoj,
 gradove i sve njihovo pučanstvo.
 I ljudi vapiju, i kukaju
 svi žitelji zemlje,
³uz tutanj kopita njegovih ždrebadi,
 uza štropot kola i tresku kotača.
 Oci više ne mare za djecu svoju
 jer su im ruke klonule
⁴zbog dana što osvanu
 da Filistejce istrijebi,
 da zatre Tiru i Sidonu
 sve do posljednjeg pomagača.
 Jer Jahve istrebljuje Filistejce,
 i sav ostatak otočja kaftorskog.
⁵Gazi će biti obrijana glava,
 razoren Aškelon.
 A ti, Ašdode, ostaće Anakovaca,
 dokle će te tuga razdirati?
⁶Jao, maču Jahvin,
 kad li ćeš se smiriti?
 Vрати se u korice, stani i počini!"
⁷Ali kako da se smiri,
 kad Jahvina ruka njime zapovijeda:
 na Aškelon i na morski žal on ga isuka.

Proročanstvo protiv Moaba

48 O Moabu.
 Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog
 Izraelov:

Jeremija

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

"Jao brdu Nebu jer je opustošeno,
postidjen je Kirjatajim i osvojen,
tvrđa posramljena, razorena,
²nema više dike moapske.

U Hešbonu mu propast skovaše:
'Hajde da ga istrijebimo iz naroda!
A ti, Madmene, bit ćeš razoren,
mač već ide za tobom!

³Slušaj! Jauci se čuju iz Horonajima:
'Pohara, propast strašna!

⁴Moab je smlavljen!
čuje se vrištanje mališa njegovih.

⁵Da, uz brdo Luhit uspinju se plačući.
Da, niz obronke Horonajima
razliježe se jauk nad propašću.

⁶Bježite, spasavajte život,
ugledajte se u pustinjsku magarad!

⁷Jer si se pouzdao u svoje utvrde,
bit ćeš i ti osvojen.
Kemoš odlazi u izgnanstvo
sa svećenicima i knezovima svojim.

⁸Pustošnik će doći u svaki grad,
nijedan mu neće izmaći:
Dolina će biti poharana,
Visoravan opustošena,"
govori Jahve!

⁹Stavite Moabu nadgrobni kamen,
jer je do temelja srušen;
njegovi su gradovi pustare,
u njima nitko ne obitava.

¹⁰Proklet bio tko nemarno obavlja poslove
Jahvine! Proklet bio tko krvlju mač svoj ne omasti!

¹¹Od mladosti svoje mir uživaše Moab,
ležaše na droždini svojoj,
nikad ga nisu pretakali iz bačve u bačvu,
nikad u izgnanstvo išao nije:
zato mu okus ostade svjež,
miris nepromijenjen.

¹²"Ali, evo, dolaze dani" - govori Jahve - "i ja ću
mu poslati tlačitelje koji će ga pretakati, isprazniti
njegove bačve i sudove njegove porazbijati. ¹³I
tada će se Moab postidjeti zbog Kemoša, kao što
se dom Izraelov postidio zbog Betela u koji se
uzdao."

¹⁴Kako možete reći: "Mi smo junaci,
hrabri ratnici."

¹⁵Pustošnik Moabov navaljuje na nj;
cvijet mladosti njegove u klanice silazi,
riječ je Kraljeva,

Jahve nad Vojskama njemu je ime.

¹⁶Bliži se propast Moabova,
nesreća njegova hiti.

¹⁷Žalite ga, svi susjedi njegovi,
i svi koji znate ime njegovo.
Recite: "Kako li se slomi čvrsta palica,
žezlo veličanstveno!"

¹⁸Sidi sa slave svoje, sjedni u blato,
žitelju, kćeri dibonska!
Jer pustošnik Moaba navali na te,
poruši sve utvrde tvoje.

¹⁹Stani na cestu i promatraj,
o žitelju Aroera!
Pitaj bjegunce i preživjele,
pitaj ih: "Što se to dogodi?"

²⁰Moab se stidi jer je slomljen.
Plačite, jecajte!
Objavite na Amonu
da je Moab poharan."

²¹Sud stiže nad Visoravan i nad Holon, Jahsu i
Mefao, ²²nad Dibon, Nebo, Bet Diblatajim,
²³Kirjatajim, Bet Gamul, Bet Meon, ²⁴Kerijot, Bosru
i nad sve gradove zemlje moapske, daleke i blize.

²⁵Moabu je rog odbijen,
ruka mu je slomljena."

²⁶"Opijte ga jer se htjede uzvisiti nad Jahvu:
neka se Moab sada valja u bljuvotini svojoj te i on
neka bude na podsmijeh. ²⁷Nije li tebi bio Izrael na
podsmijeh? Jesu li ga možda zatekli u krađi te
mašeš glavom kad god o njemu govoriš?"

²⁸"Ostavite gradove, živite u pećinama,
stanovnici Moaba!
Budite kao golubovi što se gnijezde
na litici onkraj razjapljena bezdana!"
²⁹Čuli smo za nadutost Moaba,
nadutost preveliku,
ponos njegov, hvastanje, uznositost,
za oholost srca njegova!

³⁰Poznajem ja obijest njegovu -
riječ je Jahvina -
laž njegovih riječi, laž djela njegovih!

³¹Zato moram jaukati nad Moabom,
plakati nad svim Moapcima,
jecati zbog ljudi Kir Heresa.

³²Više nego nad Jazerom,
plakat ću nad tobom,
o lozje sibmansko,
kojem se mladice pružahu preko mora,

Jeremija

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

sezahu sve do Jazera.

Na tvoje berbe i žetve
pade sada pustošnik.

³³Iščeznu radost i veselje
iz voćnjaka i zemlje moapske.
Nesta vina u kacama,
mastioci više grožđa ne maste,
veseli zvuci više nisu veseli."

³⁴Uranje Hešbona i Elalea čuje se sve do
Jahasa. Viču od Soara do Horonajima i Eglat
Šelišije, jer se i vode nimrimske pretvoriše u
pustaru.

³⁵"U Moabu ću učiniti - riječ je Jahvina - da se
ne uzlazi na uzvišice i kadi bogovima njegovim.

³⁶Stoga mi srce poput frule dršće za Moabom,
srce moje poput frule dršće za ljudima Kir Heresa:
jer propade stečevina koju stekoše! ³⁷Sve su glave
obrijane i brade podrezane; po svim rukama urezi,
oko bokova kostrijet. ³⁸Na svim krovovima Moaba
i na njegovim trgovima samo zapomaganje, jer
smrskah Moab kao vrč koji se nikomu ne mili" -
riječ je Jahvina. ³⁹Kako li je smrskan! Kako li
sramotno Moab udari u bijeg! Moab postade ruglo
i strašilo svim susjedima.

⁴⁰Jer ovako govori Jahve:

"Gle, poput orla lebdi,
nad Moabom širi krila.

⁴¹Gradovi su zauzeti,
osvojene tvrđave.

Srce moapskih junaka bit će toga dana
kao srce žene u trudovima.

⁴²Izbrisan je Moab iz naroda
jer se uzvisi nad Jahvu.

⁴³Strava, jama i zamka
tebi, žitelju Moaba! -
riječ je Jahvina.

⁴⁴Tko stravi umakne, u jamu će pasti;
tko se iz jame izvuče, u zemlju će pasti.
Da, to ću svaliti na Moab
u danima kazne njegove" -
riječ je Jahvina.

⁴⁵"U sjeni se hešbonskoj ustavlja
iscrpljeni bjegunci.

Al' vatra izlazi iz Hešbona,
plamen liže iz dvora sihonskog
i proždire sljepoočnice Moabu
i tjeme sinova nemiričkih.

⁴⁶Jao tebi, Moabe!

Umišljen si, narode Kemošev!

Jer sinove tvoje u izgnanstvo odvedoše,
kćeri tvoje u progonstvo.

⁴⁷Ali ću promijeniti udes Moabov
u budućnosti" -
riječ je Jahvina.
Dovde suđenje Moabu.

Druga poslanica Timoteju

Opasnosti budućih vremena

3 A ovo znaj: u posljednjim danima nastat će teška vremena. ²Ljudi će doista biti sebeljupci, srebroljupci, preuzetnici, oholice, hulitelji, roditeljima neposlušni, nezahvalnici, bezbožnici, ³beščutnici, nepomirljivci, klevetnici, neobuzdanici, goropadnici, neljubitelji dobra, ⁴izdajice, brzopletnici, naduti, ljubitelji užitka više nego ljubitelji Boga. ⁵Imaju obličje pobožnosti, ali snage su se njezine odrekli. I njih se kloni!

⁶Od njih su doista oni što se uvlače u kuće i zarobljuju ženice, natovarene grijesima, vodane najrazličitijim strastima: ⁷one uvijek uče, a nikako ne mogu doći do spoznaje istine. ⁸Kao što se Janes i Jambres suprotstaviše Mojsiju, tako se i ovi, ljudi pokvarena uma, u vjeri neprokušani, suprotstavljaju istini. ⁹Ali neće više napredovati jer bezumlje će ovih postati očito, kako se to i onima dogodilo.

¹⁰A ti si pošao za mnom u poučavanju, u ponašanju, u naumu, u vjeri, u strpljivosti, u ljubavi, u postojanosti; ¹¹u progonstvima, u patnjama koje su me zadesile u Antiohiji, u Ikoniju, u Listri. Kakva li sam progonstva podnio! I iz svih me izbavio Gospodin! ¹²A i svi koji hoće živjeti pobožno u Kristu Isusu, bit će progonjeni. ¹³Zli pak ljudi i vračari napredovat će sve više u zlu - kao zavodnici i zavedeni.

¹⁴Ti, naprotiv, ostani u onome u čemu si poučen i čemu si vjeru dao, svjestan od koga si sve poučen ¹⁵i da od malena poznaješ Sveta pisma koja su vrsna učiniti te mudrim tebi na spasenje po vjeri, vjeri u Kristu Isusu.

¹⁶Sve Pismo, bogoduh, korisno je za poučavanje, uvjeravanje, popravljavanje, odgajanje u pravednosti, ¹⁷da čovjek Božji bude vrstan, za svako dobro djelo podoban.

Svečano zaklinjanje

4 Zaklinjem te pred Bogom i Kristom Isusom, koji će suditi žive i mrtve, zaklinjem te pojavkom njegovim i kraljevstvom njegovim: ²propovijedaj Riječ, uporan budi - bilo to zgodno ili nezgodno - uvjeravaj, prijeti, zapovijedaj sa svom strpljivošću i poukom. ³Jer doći će vrijeme kad ljudi neće podnositi zdrava nauka nego će sebi po vlastitim

požudama nagomilavati učitelje kako im godi ušima; ⁴od istine će uho odvrćati, a bajkama se priklanjati. ⁵Ti, naprotiv, budi trijezan u svemu, zlopati se, djelo izvrši blagovjesničko, služenje svoje posve ispuni!

Pavao u predvečerje života

⁶Jer ja se već prinosim za žrtvu ljevanicu, prispjelo je vrijeme moga odlaska. ⁷Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao. ⁸Stoga, pripravljen mi je vijenac pravednosti kojim će mi u onaj Dan uzvratiti Gospodin, pravedan sudac; ne samo meni, nego i svima koji s ljubavlju čekaju njegov pojavak.

Posljednje preporuke

⁹Nastoj što prije doći k meni! ¹⁰Jer Dema me, zaljubljen u sadašnji svijet, napustio i otišao u Solun; Krescencije u Galaciju, Tit u Dalmaciju. ¹¹Luka je jedini sa mnom. Marka uzmi i dovedi sa sobom jer mi je koristan za služenje. ¹²Tihika sam poslao u Efez. ¹³Kabanicu koju ostavih u Troadi kod Karpa, kada dođeš, donesi. I knjige, osobito pergamene. ¹⁴Aleksandar kovač nanio mi je mnogo zla. Uzvratio mu Gospodin po njegovim djelima! ¹⁵Njega se i ti čuvaj jer se veoma usprotivio našim riječima.

¹⁶Za prve moje obrane nitko ne bijaše uza me, svi me napustiše. Ne uračunalo im se!

¹⁷Ali Gospodin je stajao uza me, on me krijepio da se po meni potpuno razglasi Poruka te je čuju svi narodi; i izbavljen sam iz usta lavljih.

¹⁸Izbavit će me Gospodin od svakoga zla djela i spasiti za svoje nebesko kraljevstvo. Njemu slava u vijeke vjekova! Amen!

ZAVRŠNI POZDRAVI I ŽELJE

¹⁹Pozdravi Prisku i Akvilu i Oneziforov dom! ²⁰Erast osta u Korintu, a Trofima ostavih u Miletu bolesna. ²¹Nastoj doći prije zime. Pozdravlja te Ebul, Pudencije, Lino, Klaudija i sva braća.

²²Gospodin s duhom tvojim.

Milost s vama!

Poslanica Titu

Tit potječe iz poganske grčke obitelji, po svemu sudeći iz Antiohije, a vjerojatno ga je obratio sam sveti Pavao. Kad mu je Pavao pisao poslije prvog rimskog sužanjstva, Tit je upravljao crkvom na otoku Kreti, a kasnije je otišao u Dalmaciju. Poslanica Titu sadrži upute o svojstvima kandidata za crkvene službe, o različitim skupinama vjernika, o odnosima kršćana s vlastima i ostalim građanima te o budnosti protiv krivih učitelja.

Tit je bio mirotvorac, revan dušobrižnik i osoba velikog Pavlovog povjerenja, njegov iskreni prijatelj pa ga je apostol poslao u Korint da tamo sredi crkvene prilike. Kasnije ga je opet poslao u Korint kao nositelja Druge poslanice Korinćanima i kao organizatora sakupljanja milostinje za jeruzalemsku Crkvu. Preminuo je 96. ili 107. u na Kreti, u dobi od 95 godina. Zaštitnik je Krete i mnogih župa i crkava u svijetu.

Poslanica Titu je knjiga Novog Zavjeta, jedna od triju „pastoralnih poslanica“. Načinjena je kao Pavlovo pismo Titu, kršćanskom radniku iz Krete. Njena je svrha opisati zahtjeve i dužnosti prezbitera i biskupa. Biblijska kratica za nju je: Tit

Autor i vrijeme nastanka

Mnogi stručnjaci danas smatraju da pastoralne poslanice nije napisao Pavao. Moguće je da ih je, između 90. i 140. godine, napisao anonimni kršćanin školovan u duhu Pavlova nauka. Stručnjaci smatraju da je pastoralne poslanice napisao isti autor. Poslanica Titu vrlo je slična Prvoj poslanici Timoteju, budući da dijele slične izraze i sličnu radnju. Dok se te poslanice obično pripisuju Pavlu iz Tarza, mnogi stručnjaci danas smatraju ih pseudoepigrafima.

48. tjedan, 241. dan čitanja, četvrtak, 2. studenoga 2017.

Jr 49-50 Tit 1-3

Tvrdnje za Pavlovo autorstvo

Autor Poslanice Titu naziva se „Pavlom, slugom Božjim i apostolom Isusa Krista.“ Prema Eastonovom Biblijskom Rječniku, „Pavlovo je autorstvo u prošlosti bilo neosporno i priznato, ali danas je često upitno. Poslanica Titu vjerojatno je nastala u isto vrijeme kad i Prva poslanica Timoteju, s kojom dijeli mnogo sličnosti.“ Stručnjaci koji vjeruju da je Pavao napisao Poslanicu Titu, poput Donalda Guthriea, svoje uvjerenje temelje u činjenici da je napisana nakon Pavlova posjeta Kreti (Poslanica Titu 1:5). Taj posjet nije bio onaj opisan u Djelima Apostolskim 27:7, kad je Pavao bio na putu u Rim kao zarobljenik, gdje je ostao zarobljen dvije godine. Zbog toga tradicionalna egzegeza pretpostavlja da je nakon izlaska iz zarobljeništva Pavao iz Rima otplovio prema Aziji, prolazeći pored Krete gdje je ostavio Tita da uredi preostalo. Nakon toga je otišao u Efez, gdje je ostavio Timoteja, a iz Efeza odlazi u Makedoniju, gdje je napisao Prvu poslanicu Timoteju i onda, prema dodatku ove poslanice, odlazi u Nikopol odakle oko 66. ili 67. godine piše Titu.

Tvrdnje protiv Pavlova autorstva

Pastoralne poslanice neki stručnjaci smatraju pseudoepigrafima. Na temelju jezika i sadržaja pastoralnih poslanica, određeni stručnjaci danas sumnjaju da ih je napisao Pavao, već vjeruju da su napisane nakon njegove smrti. Kritičari koji proučavaju tekst ne uspijevaju pronaći sličnost rječnika i literarnog stila s Pavlovim autentičnim pismima, ne uspijevaju smjestiti Pavlovu životnu situaciju u poslanicama u Pavlovu rekonstruiranu biografiju i prepoznaju načela modernije kršćanske Crkve umjesto načela iz doba apostola. Stručnjaci koji Poslanicu Titu smatraju Pseudoepigrafom, njen nastanak smještaju u razdoblje od 80. godine sve do kraja 2. stoljeća.

Jeremija

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

Proročanstvo protiv Amona

- 49** O sinovima Amonovim.
Ovako govori Jahve:
"Izrael nema sinova,
nema nasljednika?
Zašto je Milkom baštiniio Gad
i narod se njegov nastanio
u njegovim gradovima?"
- ²Zato, evo, dolaze dani - riječ je Jahvina -
i učinit ću da se zaore ratni krikovi
u Rabi sinova Amonovih,
i ona će biti humak poharani,
i naseobine njene ognjem popaljene.
Tada će Izrael opljačkati svoje pljačkaše"-
govori Jahve.
- ³"Plači, Hešbone, jer Ar je opustošen,
zapomažite kćeri rapske.
Opašite kostrijet, tužbalice povedite,
obilazite s urezima.
Jer Milkom mora u izgnanstvo
sa svećenicima i knezovima.
- ⁴Što se dičiš dolinom svojom,
kćeri odmetnice,
koja se uzdaš u bogatstvo svoje i govoriš:
'Tko se usuđuje ustati protiv mene?'
- ⁵Evo, svaljujem na te stravu odasvud uokolo:
bit ćete raspršeni, svak' na svoju stranu,
i nitko bjegunce neće skupiti.
- ⁶Ali uto ću opet promijeniti udes sinova Amonovih"
- riječ je Jahvina.

Proročanstvo protiv Edoma

- ⁷O Edomu.
Ovako govori Jahve nad Vojskama:
"Zar nema više mudrosti u Temanu,
zar u razumnih nesta savjeta,
zar se izvjetрила mudrost njihova?"
- ⁸Bježite, gubite se i duboko se sakrijte,
stanovnici Dedana,
jer Ezavu propast nosim,
vrijeme kazne njegove.
- ⁹Dođu li trgači k tebi,
ni pabirka neće ostaviti;
dođu li kradljivci noćni,
opljačkat će sve što žele.
- ¹⁰Jer ja sam onaj što će Ezava pretražiti
i skrovišta mu otkriti
da se ne mogne sakriti.

Pleme je njegovo opustošeno:
nema ga više!

Nitko ne kaže:

- ¹¹Ostavi siročad svoju, ja ću je prehraniti
i neka se udovice tvoje u me pouzdaju!"

¹²Jer ovako govori Jahve: "Gle, oni koji odista
ne bi morali piti čašu moraju je iskapiti, i zar
upravo ti da ostaneš nekažnjen? Ne, ti nećeš
ostati nekažnjen, morat ćeš čašu ispititi!" ¹³Jer
samim se sobom zakleh - riječ je Jahvina: Bosra
će postati ruglo i sramota, pustinja i prokletstvo; a
svi njezini gradovi bit će vječne razvaline."

- ¹⁴Jahve mi vijest uputi,
glasnik bi poslan k narodima:
"Skupite se! Krenite na nj, krenite!
Ustajte! U boj!"

¹⁵Jer, gle, učinit ću te malim među narodima,
prezrenim među ljudima.

- ¹⁶Strah te tvoj zaveo,
uznositost srca tvoga,
ti koji živiš u pećinama kamenim
i držiš se visova planinskih
te viješ gnijezdo na timoru, k'o orlovi,
odande ću te strovaliti" - riječ je Jahvina.

¹⁷"Edom će postati pustoš; tko god njime prođe,
zaprepastit će se i zviždati zbog svih rana
njegovih. ¹⁸Razorit će ga kao Sodomu i Gomoru i
susjede njihove" - govori Jahve. Čovjek ondje
neće stanovati, sin čovječji neće u njem boraviti.

- ¹⁹"Gle, kao lav on izlazi iz guštare jordanske
na pašnjake vječno zelene.
Ali ću ga učas otjerati
i smjestiti ondje svog izabranika.
Jer tko je meni ravan?
I tko će mene na račun pozvati?
I koji će mi pastir odoljeti?"
- ²⁰Zato čujte što je Jahve naumio
učiniti Edomu,
čujte što je nakanio
protiv stanovnika Temana:
i najsitniju janjad on će odvući,
i sam njihov pašnjak zgrozit će se nad njima.

²¹Od lomljave pada njina zemlja će se potresti,
razlijegat će se vapaj do Crvenog mora!

- ²²Gle, poput orla on se diže i lebdi,
nad Bosrom širi krila.
U dan onaj srce će junaka edomskih
biti kao srce žene u trudovima.

Jeremija

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

Proročanstvo protiv sirijskih gradova

- ²³O Damasku.
Smeteni su Hamat i Arpad
jer zlu vijest čuše.
Srce im se steže od užasa
i smirit se ne može.
- ²⁴Obeshrabren je Damask, u bijeg udario,
strah ga spopao,
tjeskoba i bolovi obuzeli ga
kao porodilju.
- ²⁵Kako? Napušten je slavni grad,
grad radosti moje!
- ²⁶Zato će mladići njegovi
popadati po trgovima,
svi će ratnici poginuti u onaj dan -
riječ je Jahve nad Vojskama.
- ²⁷"Potpalit ću vatrom zidine Damaska:
plamen će proždrijeti dvor Ben-Hadadov."

Proročanstvo protiv arapskih plemena

- ²⁸O Kedaru i kraljevstvima hasorskim koje je
potukao Nabukodonozor, kralj babilonski.
Ovako govori Jahve:
"Ustajte, na Kedar navalite,
uništite sinove Istoka!
- ²⁹Nek' im se oduzmu šatori i stada,
šatorska krila i sva im oprema!
Neka im se deve odvedu,
i nek' viču na njih: 'Strava odasvud!'
- ³⁰Bježite glavom bez obzira, duboko se skrivajte,
žitelji Hasora - riječ je Jahvina.
Jer Nabukodonozor, kralj babilonski,
snuje naum protiv vas, navalu smišlja:
- ³¹Ustajte, udarite na mirni narod
što živi bez straha - riječ je Jahvina -
što nema vrata ni zasuna,
što u osami prebiva!
- ³²Deve njihove bit će plijen,
mnoštvo ovaca otimačina!
I raspršit ću ih na sve strane,
one ljude obrijanih zalizaka,
i dovest ću odasvud na njih nesreću -
riječ je Jahvina.
- ³³Hasor će postati brlog čagaljski
i pustinja vječna.
Čovjek ondje neće prebivati,
neće se ondje nastaniti sin čovječji."

Proročanstvo protiv Elama

- ³⁴Riječ koju Jahve uputi proroku Jeremiji o
Elamu, u početku kraljevanja Sidkije, kralja
judejskoga.
- ³⁵Ovako govori Jahve nad Vojskama:
"Lomim, evo, luk Elamov,
srž snage njegove.
- ³⁶Četiri ću vjetra dognati na Elam
sa četiri kraja neba
i raspršit Elamce u sva četiri vjetra,
i neće biti naroda kamo neće stići
bjegunci elamski.
- ³⁷Utjerat ću Elamcima strah u kosti
pred njihovim dušmanima.
Pustit ću na njih nesreću,
oganj gnjeva svojega.
Poslat ću mač za njima
dok ne budu sasvim uništeni.
- ³⁸I postavit ću u Elamu prijestol svoj
i zatrt ću ondje kralja i sve knezove" -
riječ je Jahvina.
- ³⁹Ali ću okrenut' udes Elama" -
riječ je Jahvina.

Proročanstvo protiv Babilona

- 50** Riječ koju Jahve reče protiv Babilona,
protiv zemlje kaldejske:
- ²Objavite narodima!
Razglasite, ne tajite, recite:
Zauzet je Babilon! Bel je postidjen:
Marduk razbijen!
Posramljeni su kipovi njegovi,
razmrskani njegovi likovi.
- ³Jer sa sjevera na nj se diže narod
koji će mu zemlju prometnuti u pustinju;
nitko više neće u njoj živjeti,
i ljudi i stoka pobjeći će i otići.
- ⁴U one dane i u vrijeme ono - riječ je Jahvina -
vratit će se sinovi Izraelovi, ići će plaćuć'
i tražeći Jahvu, Boga svojega.
- ⁵Pitat će za put na Sion,
onamo će pogled upravljati:
'Hodite, prionimo uz Jahvu
Savezom vječnim, nezaboravnim!'
- ⁶K'o izgubljene ovce bijaše narod moj,
pastiri ih zavedoše te zalutaše po brdima:
moradoše s brda na brežuljke,
zaboraviše gdje su im torovi.

Jeremija

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

⁷Tko ih nađe, proždire ih,
neprijatelji njini zborahu: 'Nismo mi krivi,
jer zgriješise Jahvi, pašnjaku pravde,
Jahvi, nadi otaca svojih!'

⁸Bježite iz Babilona!
Izađite iz zemlje kaldejske!
Budite poput ovnova pred stadom.

⁹Jer evo ću dići i dovesti na Babilon
mnoštvo velikih naroda;
u zemlji sjevernoj
svrstat će se protiv njega -
odanle će biti osvojen.
Strijele su im k'o u sretna junaka,
prazne se ne vraćaju.

¹⁰Kaldeja će biti oplijenjena,
do mile volje nju će pljačkati" -
riječ je Jahvina.

¹¹"Da! Radujte se samo i klikujte,
vi pljačkaši moje baštine!
Poskakujte k'o june na paši!
Ržite kao ždrebac!

¹²Mati vaša teško se osramoti,
postidi se roditeljka vaša.
Evo, posljednja je među narodima:
pustinja, zemlja prlišuša.

¹³Zbog gnjeva Jahvina bit će bez življa,
sva će opustjeti.
Tko god prođe mimo Babilon,
zgrozit će se
i zviždat će nad njegovim ranama.

¹⁴Svrstajte se protiv Babilona, opkolite ga.
Strijelci, strijelajte na nj,
ne žalite strelica - Jahvi je zgriješio.

¹⁵Sa svih strana nek' zaore poklici bojni.
On se predaje!
Stupovi mu padaju, bedemi se ruše:
to Jahvina je osveta!
Osvetite se Babilonu,
vratite mu milo za drago!

¹⁶Istrijebite Babilonu i sijača i žeteoca
što srpom zamahuje u dane žetvene!
Pred mačem silničkim
nek' svak' se vrati svome narodu,
neka bježi zemlji svojoj."

¹⁷Izrael bijaše stado razagnano,
lavovi ga raspršiše.
Prvi ga kralj asirski proždrije,
a onda mu Nabukodonozor,
kralj babilonski, kosti polomi.

¹⁸Zato ovako govori Jahve nad Vojskama,
Bog Izraelov:
"Evo, kaznit ću kralja babilonskoga
i zemlju njegovu,
kao što kaznih kralja asirskoga.

¹⁹I vratit ću Izraela pašnjaku njegovu
da pase po Karmelu, Bašanu,
brdima efrajimskim i u Gileadu,
da se sit najede.

²⁰U one dane, u vrijeme ono - riječ je Jahvina -
tražit će grijeh Izraelov,
ali ga više neće biti;
tražit će opaćine judejske,
ali ih neće naći.
Jer oprostih svima koje sačuvah."

Pad Babilona objavljen u Jeruzalemu

²¹"Na zemlju meratajimsku!
Kreni na nju i na stanovnike Pekoda,
zatri ih do temelja,
uništi iza njih sve - riječ je Jahvina -
izvrši sve kako ti zapovjedih!"

²²Ratna se vika čuje u zemlji,
poraz strašan.

²³O, kako li je skršen, razbijen
malj cijele zemlje!
Kako li Babilon posta strašilo narodima!

²⁴Zamku ti metnuh, Babilone,
ti se uhvati i ne vidje.
Zatečen si i uhvaćen,
jer se s Jahvom zarati!

²⁵Jahve otvori svoju oružnicu,
izvuče oružje gnjeva svojega,
jer ima posla za Jahvu nad Vojskama
u zemlji kaldejskoj.

²⁶Udarite na nju sa svih strana,
otvorite žitnice njene,
slažite je kao snoplje,
zatrte Babilon kletim uništenjem,
da od njega ne ostane ništa.

²⁷Pokoljite svu junad njegovu,
u klaonicu neka siđu!
Jao njima, došao je njihov dan,
vrijeme kazne njihove!

²⁸Čujder glasa onih što pobjegoše,
što utekoše iz zemlje babilonske
da jave na Sionu
osvetu Jahve, Boga našega,
osvetu Hrama njegova!

Jeremija

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

Grieh bezočnosti

- ²⁹Sazovite na Babilon strijelce,
sve što zapinju lukove,
opkolite ga sa svih strana:
nitko da ne uteče!
Platite mu po zaslugi,
vratite mu milo za drago,
jer bi se oholio na Jahvu,
Sveca Izraelova.
- ³⁰Zato će mu svi mladići popadati po trgovima i svi
će mu ratnici u onaj dan izginuti - riječ je Jahvina.
- ³¹"Evo me na te, Oholice!" -
riječ je Gospoda Jahve nad Vojskama -
"došao je dan tvoj,
vrijeme pohoda na te.
- ³²Oholica će posnuti, pasti,
i nitko ga neće podići.
Oganj ću podmetnuti gradovima njegovim
i proždrijet će sve uokolo."

Jahve, Izbavitelj Izraelov

- ³³Ovako govori Jahve nad Vojskama:
"Potlačeni su sinovi Izraelovi,
zajedno sa sinovima Judinim.
Oni što ih zarobiše, drže ih čvrsto
i neće da ih puste.
- ³⁴Ali, moćan je njihov Otkupitelj,
ime mu Jahve nad Vojskama.
On će obraniti parnicu njihovu -
zemlji mir donijeti
i smesti pučanstvo Babilona."
- ³⁵Mač na Kaldejce - riječ je Jahvina -
na pučanstvo Babilona,
na knezove i mudrace njegove!
- ³⁶Mač na brbljavce njegove, neka polude!
Mač na njegove ratnike,
neka se prestrave!
- ³⁷Mač na njegove konje i bojna kola
i na svu gomilu posred njega:
nek postanu kao žene!
Mač na njihove riznice; nek ih opljačkaju!
- ³⁸Mač na vode njihove, neka presahnu!
Jer to je zemlja idola,
zaludiše ih kipovi, strašila njihova.
- ³⁹Zato će se ondje nastaniti risovi s čagljima,
i nojevi će ondje obitavat.
Dovijeka će ostati mjesto bez življa,
nitko ondje neće živjeti od koljena

do koljena.

- ⁴⁰Razorit će ga kao što Bog razori
Sodomu i Gomoru
i susjede njihove - riječ je Jahvina.
Čovjek ondje neće stanovati,
sin čovječji neće u njem' boraviti.

Narod sa sjevera i lav s Jordana

- ⁴¹Evo dolazi narod sa Sjevera,
puk velik i mnogi kraljevi,
i dižu se s krajeva zemlje.
- ⁴²U ruci im luk i koplje,
okrutni su, nemilosrdni.
Graja im buči poput mora,
jašu na konjima,
kao jedan za boj spremni
protiv tebe, kćeri babilonska.
- ⁴³Kralj babilonski ću vijest o njima:
i ruke mu klonuše,
muka ga spopade,
bolovi ga obužeše kao porodilju.
- ⁴⁴"Gle, kao lav on izlazi iz guštare jordske
na pašnjake vječno zelene.
Al' ja ću ga učasnije otjerati
i smjestiti ondje svog izabranika.
Jer, tko je meni ravan?
I tko će mene na račun pozvati?
I koji će mi pastir odoljeti?"
- ⁴⁵Zato, čujte što je Jahve naumio
da učini Babilonu,
čujte što je nakanio
protiv zemlje kaldejske:
i najsitniju janjad on će odvući;
i sam njihov pašnjak
zgrozit će se nad njima.
- ⁴⁶Na glas da je pao Babilon
zemlja će se potresti:
razlijegat će se vapaj među narodima.

Poslanica Titu

Naslov i pozdrav

1 Pavao, sluga Božji i apostol Isusa Krista poradi vjere izabranika Božjih i spoznanja istine usmjerene k pobožnosti ²u nadi života vječnoga što ga, prije vremena vjekovječnih, obeća Bog, On koji ne laže, ³a u svoje doba očitova riječ svoju u propovijedanju koje je meni povjereno po odredbi Spasitelja našega, Boga: ⁴Titu, pravomu sinu po zajedničkoj vjeri, milost i mir od Boga i Krista Isusa, Spasitelja našega!

Postavljanje starješina

⁵Poradi toga ostavih te na Kreti da urediš preostalo te po gradovima postaviš starješine kako sam ti ja odredio: ⁶je li tko besprigovorani, jedne žene muž, jesu li mu djeca vjernici i ne pod optužbom raskalašenosti ili nepokorna... ⁷Jer nadstojnik kao Božji upravitelj treba da bude besprigovorani: ne samoživ, ne jedljiv, ne vinu sklon, ni nasilju, ni prljavu dobitku, ⁸nego gostoljubiv, ljubitelj dobra, razuman, pravedan, svet, uzdržljiv, ⁹priljubljen uz vjerodostojnu riječ nauka da može i hrabriti u zdravom nauku i uvjeravati protivnike.

Borba protiv krivih učitelja

¹⁰Jer mnogi su nepokorni, praznorječni i zavodnici, ponajpače oni iz obrezanja. ¹¹Njima treba začepiti usta jer cijele domove prevraćaju naučavajući što ne bi smjeli, i to poradi prljava dobitka. ¹²Reče netko od njih, njihov vlastiti prorok: "Krećani uvijek lašci, opake zvijeri, trbusi dangubni."

¹³Svjedočanstvo je to istinito. Zato ih karaj oštro da budu zdravi u vjeri, ¹⁴da ne prijanjaju uza židovske bajke i propise ljudi koji se odvrćaju od istine.

¹⁵Sve je čisto čistima; okaljanima pak i nevjernima ništa čisto, nego su im okaljani i razum i savjest. ¹⁶Ispovijedaju da Boga poznaju, ali djelima ga niječu - odvratni, neposlušni i za koje god dobro djelo nepodesni.

Neke staleške dužnosti

2 Ti, naprotiv, govori što se priliči zdravu nauku: ²starcima da budu trijezni, ozbiljni, razumni, zdrave vjere, ljubavi, postojanosti; ³starice isto tako - vladanja kakvo dolikuje svetima: ne klevetnice, ne ropkinje mnogog vina, nego učiteljice dobra ⁴da urazumljuju mlađe neka ljube svoje muževe, djecu, ⁵neka budu razumne, čiste, kućevne, dobre, podložne svojim muževima da se riječ Božja ne bi pogrđivala.

⁶Mladiće isto tako potiči da budu razumni. ⁷U svemu se pokaži uzorom dobrih djela: u poučavanju - nepokvarljivost, ozbiljnost, ⁸riječ zdrava, besprigovorna da se onaj nasuprot postidi nemajući o nama reći ništa zlo.

⁹Robovi neka se svojim gospodarima u svemu podlažu, ugađaju im, ne proturječe, ¹⁰ne pronevjeruju, nego neka im iskazuju svaku dobru vjernost da u svemu budu ures nauku Spasitelja našega, Boga.

Temelj staleških dužnosti

¹¹Pojavila se doista milost Božja, spasiteljica svih ljudi; ¹²odgojila nas da se odrekemo bezbožnosti i svjetovnih požuda te razumno, pravedno i pobožno živimo u sadašnjem svijetu, ¹³iščekujući blaženu nadu i pojavak slave velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista. ¹⁴On sebe dade za nas da nas otkupi od svakoga bezakonja i očisti sebi Narod izabrani koji revnuje oko dobrih djela.

¹⁵To govori, zapovijedaj, karaj sa svom vlašću. Nitko neka te ne prezire.

Opće dužnosti vjernika

3 Podsjećaj ih da se podlažu poglavarstvima, vlastima, da slušaju, da budu spremni na svako dobro djelo, ²nikoga da ne pogrđuju, da budu neratoborni, popustljivi, da očituju svaku blagost prema svim ljudima. ³Jer i mi nekoć bijasmo nerazumni, nepokorni, luralice, robovi raznih požuda i naslada, živjeli smo u zlu i zavisti, odvratni bili, mrzili jedni druge.

Poslanica Titu

Temelj dužnosti vjernika

⁴Ali kad se pojavila dobrostivost i čovjekoljublje Spasitelja našega, Boga, ⁵on nas spasi ne po djelima što ih u pravednosti mi učinismo, nego po svojem milosrđu: kupelji novoga rođenja i obnavljanja po Duhu Svetom ⁶koga bogato izli na nas po Isusu Kristu, Spasitelju našem, ⁷da opravdani njegovom milošću budemo, po nadi, baštinici života vječnoga.

Posebni savjeti Titu

⁸Vjerodostojna je ovo riječ i hoću da to uporno tvrdiš te da oni koji su povjerovali Bogu uznastoje prednjačiti dobrim djelima. To je dobro i korisno ljudima.

⁹A ludih se raspra, i rodoslovlja, i svađa, i sukoba zakonskih kloni: beskorisni su i isprazni. ¹⁰S krivovjercem nakon prvoga i drugog upozorenja prekini ¹¹znajući da je izopačen i da griješi: on sam sebe osuđuje.

Osobne obavijesti, završni pozdravi i želje

¹²Kad pošaljem k tebi Artemu ili Tihika, požuri se k meni u Nikopol jer sam odlučio ondje prezimiti. ¹³Zenu, pravnika, i Apolona brižljivo opremi da im ništa ne ponestane. ¹⁴A i naši neka se uče prednjačiti dobrim djelima u životnim potrebama da ne budu neplodni.

¹⁵Pozdravljaju te svi koji su sa mnom.
Pozdravi one koji nas ljube u vjeri.
Milost sa svima vama!

48. tjedan,
242. dan čitanja, petak, 3. studenoga
2017.

Jr 51-52
Flm

Poslanica Filemonu

Sveti Pavao napisao je poslanicu Filomenu, kršćaninu Kološaninu. Poslanica je najvažniji rani kršćanski tekst o praštanju. Najkraća je od svih Pavlovih poslanica, ima 335 riječi u originalu na grčkom jeziku. Biblijska kratica je Flm.

Pavao, iz rimskog ili efeškog zatvora prijatelju Filemonu, ženi Apiji i službeniku Arhipu. Filemon je dobrostojeći kršćanin u čijoj kući se održavaju susreti vjernika rane kršćanske zajednice Kološana. Vlasnik je i robova, od kojih je i odbjegli Onezim. Pavao se susreo s Onezimom, koji je preko njega postao kršćanin i po njemu šalje poslanicu Filemonu u kojoj ga moli, da oprosti Onezimu, pomiri se s njime i prima ga kao ljubljenog brata, a ne više kao roba. "Ako je u čemu skrivio ili ti je što dužan, to meni upiši. Ja, Pavao, potpisujem svojom rukom: ja ću platiti" (Flm 1, 19).

Vjeruje se, da je Filemon primio pismo i poslušao sv. Pavla primivši Onezima kao brata, a ne više kao roba. Onezim je kasnije postao biskup u Efezu, mučenik i svetac.

Jeremija

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

Jahve protiv Babilona

- 51** Ovako govori Jahve:
 "Gle, ja podižem protiv Babilona
 i protiv pučanstva kaldejskog
 vjetar zatomički.
²Poslat ću na Babilon vijače da ga vijū
 i prorešetaju zemlju njegovu.
 Kad ga sa svih strana opkole u kobni dan,
³nek' strijelac luka ne odlaže,
 nek' ne skida oklopa!
 Ne štedite mladića njihovih,
 svu mu vojsku kletu uništite!
⁴Pobijeni će padati po zemlji kaldejskoj,
 probodeni po ulicama njegovim."
⁵Ne, Izrael - Judeja - nije udovica
 Boga svojega, Jahve nad Vojskama,
 iako je zemlja njihova puna krivice
 protiv Sveca Izraelova.
⁶Bježite iz Babilona, nek' svak' spasi život svoj,
 da ne izginete s njegova bezakonja,
 jer ovo je vrijeme Jahvine odmazde,
 svakom plaća po zasluži!
⁷Babilon bijaše pehar zlatni u ruci Jahvinoj,
 pehar koji opi svijet cijeli.
 Vinom tim se puci opiše,
 i zato se puci obezumiše.
⁸Iznenada pade Babilon, razmrskan:
 zakukajte nad njim!
 Potražite balzama rani njegovoj:
 možda će ozdravit'!
⁹Liječili smo Babilon, al' se ne izliječi.
 Pustimo ga, vratimo se svaki u svoj kraj!
 Jer do neba dopire njegova osuda
 i diže se pod oblake.
¹⁰Jahve je iznio pravdu našu!
 Hajde da Sionu objavimo
 djelo Jahve, Boga našega.
¹¹Naoštrite strelice, napunite tobolce!
 Jahve potače duh kraljeva medijskih
 jer naumi zatrti Babilon,
 Jahvina je to osveta,
 osveta za Hram njegov.
¹²Razvijte stijeg, zidine babilonske!
 Pojačajte straže!
 Postavite stražare!
 Razmjestite zasjede!
 Jer Jahve što naumi to sad izvodi,
 kako je rekao protiv Babilona.
¹³O, ti što prebivaš na velikim vodama

- i bogat blagom svakojakim!
 Sad ti svršetak dođe,
 kraj tvojoj lakomosti.
¹⁴Životom svojim zakle se Jahve
 nad Vojskama:
 "Napunit ću te ljudstvom kao skakavcima,
 zaorit će protiv tebe vika bojna."
¹⁵On snagom svojom stvori zemlju,
 mudročću svojom uspostavi
 krug zemaljski
 i umom svojim razape nebesa.
¹⁶Kad mu glas zaori,
 huče vode na nebesima,
 oblake diže s kraja zemlje:
 stvara kiši munje,
 vjetar izvodi iz skrovišta njegovih.
¹⁷Svakom čovjeku pamet stane,
 svaki se zlatar zastidi svoga kipa,
 jer svi su mu kipovi samo varka,
 nema u njima duha.
¹⁸Isprazni su oni, smiješne tvorevine,
 propast će u dan kazne.
¹⁹Jakovljevi dio' nije kao oni:
 jer on je sve stvorio,
 Izrael pleme je baštine njegove.
 Jahve nad Vojskama ime je njegovo.

Malj Jahvin i gora golema

- ²⁰Ti si mi bio malj,
 oruđe ratno.
 Pomlatih tobom narode,
 razmrskah tobom kraljevstva.
²¹Pomlatih tobom konja i konjanika,
 pomlatih tobom bojna kola i vozača.
²²Pomlatih tobom čovjeka i ženu,
 pomlatih tobom starca i dijete.
 Pomlatih tobom mladića i djevojku,
 pomlatih tobom pastira i stado.
²³Pomlatih tobom ratara i zapregu njegovu,
 pomlatih tobom namjesnike i upravljače.
²⁴Ali na vaše oči sada plaća Babilonu i svim
 Kaldejcima za sve zlo koje učiniše Sionu - riječ je
 Jahvina.
²⁵"Evo me na te, Goro zatornice -
 riječ je Jahvina -
 zatornice svega svijeta!
 Zamahnut ću rukom protiv tebe,
 svalit ću te s litice,
 pretvorit ću te u goru spaljenu.

Jeremija

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

²⁶Iz tebe više neće klesati kamen ugaoni
ni kamen temeljac,
bit ćeš vječna pustinja" - riječ je Jahvina.

U susret kraju

²⁷Podignite stijeg u zemlji,
zatrubite u rog među narodima!
Pripremite na nj narode,
sazovite na nj kraljevstva -
Ararat, Mini, Aškenaz!
Postavite protiv njega pozivnike,
nek' nasmu konji k'o dlakavi skakavci!

²⁸Spremite na nj narode,
kraljeve medijske,
vojvode i namjesnike njihove
i svu zemlju kojom vladaju.

²⁹Zemlja će se tresti, drhtati,
kad se stanu uspinjati k Babilonu
svi naumi Jahvini
da pretvori zemlju babilonsku
u pustinju nenastanjenu.

³⁰Nebojše babilonske odustaše od borbe,
u utverdama posjedaše,
nesta sile njihove:
postadoše kao žene.
Spaljeni su domovi njihovi,
polomljeni zasuni na vratima.

³¹Teklič tekliča prestiže,
glasnik juri za glasnikom,
da jave kralju babilonskom
da mu je grad sa svih strana zauzet,

³²prijelazi zaposjednuti,
tvrđave ognjem popaljene,
a ratnici prestrašeni.

³³Jer ovako govori Jahve,
Bog Izraelov:
"Kći je babilonska kao gumno
u vrijeme kad se po njem gazi; još malo,
i doći će joj vrijeme žetve."

Jahvina osveta

³⁴Izjeo me, satro babilonski kralj,
odgurnuo me kao prazan pladanj,
k'o zmaj me on progutao,
napunio trbušinu,
iz mog me istjerao Edena.

³⁵"Nasilje i patnje moje na Babilon!"
govore stanovnici Siona.

"Krv moja na Kaldejce!"
govori Jeruzalem.

³⁶Zato ovako govori Jahve:
"Gle, ja ću braniti parnicu tvoju
i krvavo te osvetiti.
Sasušit ću more njegovo
i presahnut ću izvore njegove.

³⁷Babilon će biti hrpa ruševina, brlog čagljima,
užas i ruglo, kraj nenastanjen.

³⁸Svi zajedno riču k'o lavovi,
zavijaju kao lavići.

³⁹Kad se ugriju, priredit će im pijanku,
napojiti ih da se provesele,
da zaspe vječnim snom,
da se više ne probude - riječ je Jahvina.

⁴⁰Odvest ću ih k'o janjce na klanje,
kao jarce i ovnove."

Plač nad Babilonom

⁴¹"Kako li je zauzet,
kako osvojen taj ponos zemlje sve?
Kako li Babilon posta
strašilo narodima?

⁴²Uzdiglo se more protiv Babilona,
prekrilo ga valovlje njegovo.

⁴³Gradovi mu pustoš postali,
zemlja suha, pustara:
čovjek u njoj ne stanuje,
niti njom prolazi sin čovječji."

Jahvin pohod na kipove

⁴⁴"Kaznit ću Bela babilonskog,
iz ralja mu otet što je progutao.
Neće više k njemu hrliti narodi,
srušit će se babilonske zidine.

⁴⁵Izađi iz njega, narode moj!
Nek' svaki spasi život svoj
od jarosnoga gnjeva Jahvina!

⁴⁶Neka vam srce ne klone!
Ne bojte se glasa što se zemljom šire,
jedne godine ovakvi, druge onakvi,
i što u zemlji vlada nasilje,
te silnik za silnikom ustaje.

⁴⁷Jer evo dolaze dani
kada ću kazniti kipove babilonske,
i sva će mu se zemlja postidjeti,
i svi će mu pobijeni ležat' posred grada.

⁴⁸Tada će nad Babilonom klicati

Jeremija

V. PROROČANSTVA PROTIV NARODA (nastavak)

V. DODATAK

nebo i zemlja i sve što je na njima,
jer će sa sjevera navaliti na grad,
zatornici njegovi - riječ je Jahvina!

⁴⁹I Babilon mora pasti za pobijene Izraelce,
kao što su za Babilon padali
pobijeni po svem svijetu.

⁵⁰Vi što umakoste maču,
idite, ne ostajte ovdje.

Spominjite se Jahve u zemlji dalekoj,
i neka vam Jeruzalem bude na srcu:

⁵¹Stidjeli smo se slušajući sramotu,
rumenilo nam prekrilo lice
kad ono tuđinci nahrupiše
u Svetište Doma Jahvina.'

⁵²Zato, evo, dolaze dani - riječ je Jahvina -
kad ću kazniti kipove njegove
i po svoj će mu zemlji stenjat' ranjenici.

⁵³Da se Babilon popne do neba,
da se utvrdi na visu nedostupnu,
na moju će zapovijed na nj navalit'
pustošnici" - riječ je Jahvina.

⁵⁴Čujte vapaj iz Babilona,
i strašan poraz iz zemlje kaldejske!

⁵⁵Jer sam Jahve pustoši Babilon,
on stišava strašnu buku njegovu:
bučili su vali njegovi k'o vode velike,
razlijegala se huka njihova.

⁵⁶Jest, pustošnik dođe na Babilon,
uhvaćeni su ratnici njegovi,
lukovi im polomljeni.
Zaista, Jahve je Bog osvjetnik
koji plaća po zaslugi!

⁵⁷"Opojit ću mu knezove i mudrace,
vojvode, namjesnike i ratnike:
da zaspe vječnim snom
pa se više ne probude" - govori Kralj,
ime mu je Jahve nad Vojskama.

Babilon srušen sa zemljom

⁵⁸Ovako govori Jahve nad Vojskama:
"Široke zidine babilonske
bit će do temelja razvaljene,
a visoka trava njegova
bit će ognjem spaljena.
Narodi se zalud trudili,
puci se za oganj mučili!"

Proročanstvo bačeno u Euftrat

⁵⁹Evo zapovijedi što je prorok Jeremija dade Seraji, sinu Mahsejina sina Nerije, kad je Seraja krenuo u Babilon sa Sidkijom, kraljem judejskim, četvrte godine njegova vladanja. Seraja bijaše veliki komornik. ⁶⁰Jeremija je u jednu knjigu bio zapisao svu nesreću koja je morala doći na Babilon - sva ona proroštva napisana protiv Babilona. ⁶¹Jeremija reče Seraji: "Kad dođeš u Babilon, išti prigodu da obznaniš sve ove riječi. ⁶²I reci: 'Jahve, ti sam reče da ćeš zatrti ovo mjesto te u njemu ničega više neće biti, ni čovjeka ni živinčeta, nego će postati vječna pustinja.' ⁶³Kad pročitaš ovu knjigu, zaveži je za kamen i baci u Euftrat. ⁶⁴I reci: 'Ovako će potonuti Babilon i neće se više podići iz nesreće koju ću na nj svaliti.'"

To su riječi Jeremijine.

V. DODATAK

Propast Jeruzalema - Jojakin pomilovan

52 Sidkiji je bila dvadeset i jedna godina kad se zakraljio, a kraljevaio je jedanaest godina u Jeruzalemu. Materi mu bijaše ime Hamitala, kćerka Jeremije, i bila je iz Libne. ²Činio je što je zlo u očima Jahvinim, sve kao što je činio Jojakin. ³To je zadesilo Jeruzalem zbog gnjeva Jahvina; Jahve ih napokon i odbaci ispred lica svoga.

Sidkija se pobunio protiv babilonskog kralja. ⁴Devete godine njegova kraljevanja, desetoga dana desetoga mjeseca, krenu sam babilonski kralj Nabukodonozor sa svom svojom vojskom na Jeruzalem. Utabori se pred gradom i opasa ga opkopom. ⁵Grad osta opkoljen sve do jedanaeste godine Sidkijina kraljevanja. ⁶Devetoga dana četvrtoga mjeseca, kad je u gradu zavladao takva glad da priprosti puk nije imao ni kruha, ⁷neprijatelj provali u grad. Tada kralj i svi ratnici pobjegoše noću kroz vrata između dva zida nad Kraljevskim vrtom - Kaldejci bijahu opkolili grad - i krenuše putem prema Arabi. ⁸Kaldejske čete nagnuše za njim u potjeru i sustigoše Sidkiju na Jerihonskim poljanama, a sva se njegova vojska razbježala. ⁹I Kaldejci uhvatiše kralja i odvedoše ga u Riblu, u zemlji hamatskoj, pred kralja babilonskog, koji mu izreče presudu. ¹⁰Pokla Sidkijine sinove pred

Jeremija

IV. PATNJE PROROKA JEREMIJE

njegovim očima, pobi u Ribli sve Judine knezove; ¹¹Sidkiji iskopa oči i okova ga verigama i odvede u Babilon, gdje ga je držao u tamnici sve do smrti njegove.

¹²Desetoga dana petoga mjeseca - devetnaeste godine kraljevanja Nabukodonozora, kralja babilonskog - uđe u Jeruzalem Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže. ¹³On zapali Dom Jahvin, kraljevski dvor i sve kuće u Jeruzalemu, osobito kuće uglednika; ¹⁴kaldejske čete, pod zapovjednikom tjelesne straže, razoriše zidine oko Jeruzalema.

¹⁵Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, odvede u sužanjstvo ostatak naroda koji bijaše ostao u gradu, a tako i prebjege babilonskom kralju i ostalu svjetinu. ¹⁶Neke od malih ljudi Nebuzaradan ostavi u zemlji kao vinogradare i ratare.

¹⁷Kaldejci razbiše tučane stupove u Domu Jahvinu, podnožja i mjedeno more u Domu Jahvinu, i tuč odniješe u Babilon. ¹⁸Uzeše i lonce, lopate, noževe, posudice i uopće sav tučani pribor koji se upotrebljavao za bogoslužja. ¹⁹Zapovjednik uze i umivaonice, kadionice, škropionice, lonce, svijećnjake, zdjele, žrtvene pehare, uopće sve što bijaše od zlata i srebra, ²⁰dva stupa, jedno more i dvanaest tučanih volova pod morem, podnožja što je kralj Salomon dao izraditi za Dom Jahvin. Nije moguće procijeniti koliko je tuča bilo u svim tim predmetima. ²¹Prvi stup bijaše visok osamnaest lakata - obuhvatiti ga je mogao konop od dvanaest lakata - bijaše četiri prsta debeo, a šupalj. ²²Imao je glavicu od tuča, visoku pet lakata; i obvijalaše je oplet i mogranji, a sve od tuča. Takav je bio i drugi stup. ²³A devedeset i šest šipaka slobodno je visjelo. Sve u svemu bijaše oko sto šipaka u tom opletu.

²⁴Zapovjednik je straže odveo svećeničkog poglavara Seraju, drugog svećenika, Sefaniju, i tri čuvara praga. ²⁵Iz grada je odveo jednog dvorjanina, vojničkog zapovjednika, sedam ljudi iz kraljeve pratnje koji se zatekoše u gradu, pisara zapovjednika vojske koji je novačio puk te šezdeset pučana koji se također zatekoše u gradu. ²⁶Zapovjednik tjelesne straže Nebuzaradan odvede ih pred kralja babilonskog u Riblu. ²⁷I kralj babilonski zapovjedi da ih pogube u Ribli, u zemlji hamatskoj. Tako su judejski narod odveli s

njegove rodne grude.

²⁸Evo broja ljudstva što ga Nabukodonozor odvede u sužanjstvo: sedme godine tri tisuće i dvadeset tri Judejca; ²⁹osamnaeste godine Nabukodonozorove osamsto trideset i dvije osobe iz Jeruzalema; ³⁰dvadeset i treće godine Nabukodonozorove, Nebuzaradan, zapovjednik tjelesne straže, odvede sedam stotina četrdeset i pet Judejaca. U svemu: četiri tisuće i šest stotina osoba.

³¹A trideset i sedme godine otkako je zaslužjen judejski kralj Jojakin, dvadeset i petoga dana dvanaestoga mjeseca, babilonski kralj Evil Merodak u prvoj godini svoje vladavine pomilova judejskoga kralja Jojakina i pusti ga iz tamnice. ³²Ljubezno je s njim razgovarao i stolicu mu postavio više nego drugim kraljevima koji bijahu s njim u Babilonu. ³³Jojakin je odložio svoje tamničke haljine i jeo s kraljem za istim stolom svega svoga vijeka. ³⁴Do kraja njegova života, sve do smrti, babilonski mu je kralj trajno, iz dana u dan, davao uzdržavanje.

Poslanica Filemonu

Pozdrav

Pavao, sužanj Isusa Krista, i brat Timotej: ljubljenom Filemonu, suradniku našem, ²i sestri Apiji, i Arhipu, suborcu našem, i Crkvi u tvojoj kući. ³Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!

Zahvalnica i molitva

⁴Zahvaljujem svagda Bogu, svomemu spominjući te se u svojim molitvama ⁵jer čujem za tvoju ljubav i vjeru koju imaš prema Gospodinu Isusu Kristu i prema svima svetima. ⁶Nek zajedništvo tvoje vjere bude djelotvorno u spoznanju svakoga mogućeg dobra među vama poradi Krista! ⁷Uvelike si me doista obradovao i utješio svojom ljubavlju jer si, brate, okrijepio srca svetih.

Zauzimanje za Onezima

⁸Stoga, premda imam punu slobodu u Kristu da ti zapovjedim što ti je činiti, ⁹poradi ljubavi radije molim, kakav već jesam, Pavao, starac, a sada i sužanj Krista Isusa. ¹⁰Molim te za svoje dijete koje rodih u okovima, za Onezima, ¹¹negda tebi nekorisna, a sada i tebi i meni veoma korisna. ¹²Šaljem ti ga - njega, srce svoje. ¹³Htjedoh ga zadržati kod sebe da mi mjesto tebe posluži u okovima evanđelja. ¹⁴Ali ne htjedoh preko tvoje volje da ne bi tvoja dobrota bila od nevolje, nego od dobre volje. ¹⁵Možda baš zato bi za čas odijeljen da ga dobiješ zauvijek - ¹⁶ne kao roba, nego više od roba, kao brata ljubljenoga, osobito meni, a koliko više tebi, i po tijelu i po Gospodinu. ¹⁷Smatraš li me dakle drugom, primi ga kao mene. ¹⁸Ako ti je u čemu skrivio ili ti je što dužan, to meni upiši. ¹⁹Ja, Pavao, potpisujem svojom rukom: ja ću platiti. Da ti ne reknem da mi i samoga sebe duguješ! ²⁰Hajde, brate, da se tobom okoristim u Gospodinu: okrijepi srce moje u Kristu! ²¹Uzdajući se u tvoju poslušnost, napisah ti uvjeren da ćeš još više učiniti, nego te molim.

Preporuke i pozdravi

²²K tome, pripravi mi obitavalište jer se nadam da ću vam po vašim molitvama biti darovan.

²³Pozdravlja te Epafra, moj suuznik u Kristu Isusu, Marko, Aristarh, Dema i Luka, moji suradnici.

²⁴Milost Gospodina našega Isusa Krista s duhom vašim!